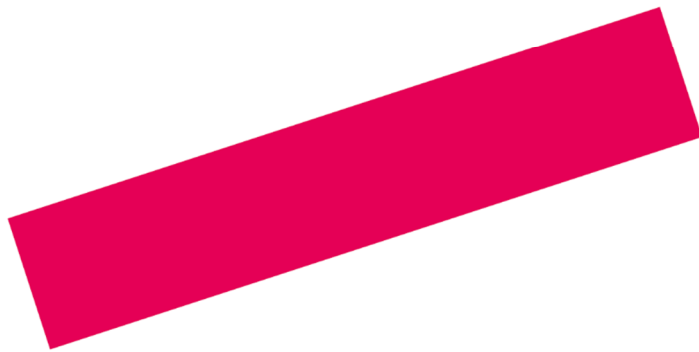

PROGRAMMATISCH TOETSEN IN DE HAN PRAKTIJK

Portretten van vier opleidingen

Eline den Tuinder

Marion van de Wijdeven

Kyle van den Langenberg

Tamara van Schilt-Mol

11 april 2025

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Werkwijze	4
1.3	Resultaat	4
2	LEESWIJZER	5
2.1	Volledige portretten lezen	5
2.2	Lezen vanuit de ontwerpkeuzes.....	5
3	PORTRET COMMUNICATION & MULTIMEDIA DESIGN (CMD) – JUNI 2024	11
3.1	Programmatisch toetsen	11
3.2	Eindkwalificaties	11
3.3	Datapunten.....	13
3.3.1	Rol van kennis.....	14
3.4	Leerfunctie	14
3.4.1	Rol van self-assessment en voortgangsgesprek	15
3.5	Beslisfunctie.....	15
3.5.1	Remediëren.....	15
4	PORTRET MONDZORGKUNDE (MZK) – JUNI 2024	16
4.1	Programmatisch toetsen	16
4.2	Leeropbrengsten.....	16
4.3	Datapunten.....	18
4.3.1	Rol van kennis.....	18
4.3.2	Rol van self-assessment.....	18
4.4	Leerfunctie	19
4.4.1	Feedbackmomenten en -perspectieven.....	19
4.4.2	Beoordelingsrubric	19
4.4.3	Medium stake	19
4.5	Beslisfunctie.....	20
4.5.1	Remediëren.....	21
5	PORTRET TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (TP) – SEPTEMBER 2024.....	22
5.1	Programmatisch toetsen	22
5.2	Leeruitkomsten	23

5.3	Datapunten.....	25
5.3.1	Rol van kennis.....	27
5.4	Leerfunctie	27
5.4.1	Feedbackmomenten en -perspectieven.....	28
5.4.2	Rol van self-assessment	29
5.4.3	Ontwikkelingsmoment	29
5.4.4	Driegesprek met student, coach en praktijkbegeleider	29
5.5	Beslisfunctie.....	30
5.5.1	Remediëren.....	31
6	PORTRET MASTER ONTWERPEN VAN EIGENTIJS LEREN (MOVE) – JULI 2024.....	32
6.1	Programmatisch toetsen	32
6.2	Eindkwalificaties.....	32
6.3	Datapunten.....	35
6.3.1	Rol van kennis.....	36
6.4	Leerfunctie	36
6.4.1	Feedbackmomenten en -perspectieven.....	36
6.4.2	Beoordelingsrubric	37
6.4.3	Rol van self-assessment	38
6.4.4	Voortgangsgesprekken	38
6.5	Beslisfunctie.....	38
6.5.1	Remediëren.....	39
7	TOT SLOT	40
8	LITERATUUR.....	41

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Veel HAN-opleidingen die overwegen om hun onderwijs of toetsing anders in te richten, kijken ook naar het concept programmatisch toetsen. Het blijkt voor opleidingsteams echter erg lastig om te bepalen of dit concept ook daadwerkelijk bij hun opleiding past. Om deze reden hebben we een whitepaper geschreven waarmee we opleidingen willen informeren en helpen bij de keuze om programmatisch toetsen wel of niet in te zetten.

Om opleidingen die er bewust voor kiezen programmatisch toetsen *wel* in te zetten te ondersteunen bij het maken van ontwerpkeuzes, hebben we aanvullend op het whitepaper deze notitie geschreven.

Hierin maken we inzichtelijk welke ontwerpkeuzes er binnen het concept van programmatisch toetsen worden gemaakt door opleidingen van de HAN. Er zijn namelijk verschillende opleidingen van de HAN die werken met programmatisch toetsen en hier op verschillende manieren invulling aan geven.

Programmatisch toetsen is namelijk geen recept. Het is een concept waarin verschillende ontwerpkeuzes mogelijk zijn. In deze notitie vind je portretten van de opleidingen Communication & Multimedia Design, Mondzorgkunde, Toegepaste Psychologie en Master Ontwerpen van Eigentijds Leren.

1.2 Werkwijze

We hebben gekozen voor een diversiteit aan opleidingen: verschillende academies, zowel bachelor als master en verschillende domeinen. Om de gemaakte ontwerpkeuzes binnen het concept van programmatisch toetsen van de vier opleidingen in kaart te brengen, hebben we per opleiding een groepsinterview gehouden in de periode juni tot en met september 2024. Hierbij spraken we drie tot vier betrokkenen per opleiding. De interviewleidraad die we hiervoor hebben gebruikt, was gebaseerd op verschillende principes van programmatisch toetsen (Baartman et al., 2020; Heeneman et al., 2021) en ontwerpkeuzes (Agricola et al., 2024) die mogelijk zijn in het concept. De interviews werden opgenomen en in het najaar van 2024 uitgewerkt tot een portret. De conceptversies zijn voorgelegd aan de betrokkenen van de betreffende opleiding en de feedback hierop is verwerkt.

1.3 Resultaat

De vier portretten zijn opgenomen in dit rapport. Een leeswijzer vind je in hoofdstuk 2. Uiteraard zijn deze portretten momentopnamen. De betrokken opleidingen blijven bezig de kwaliteit van het onderwijs en de toetsing te verbeteren, blijven in ontwikkeling en maken wellicht op basis van ervaringen nieuwe herontwerpkeuzes.

2 LEESWIJZER

2.1 Volledige portretten lezen

In de volgende hoofdstukken zijn de vier portretten te lezen. Elk portret kent eenzelfde indeling. Na een korte introductie over de opleiding wordt er omschreven waarom de betreffende opleiding voor het concept programmatisch toetsen heeft gekozen. Vervolgens worden de leeruitkomsten die centraal staan binnen de opleiding toegelicht waarna de datapunten worden beschreven. Hierna wordt de leerfunctie omschreven met onder andere feedbackmomenten, -perspectieven en -formulieren en medium stakes momenten. Tot slot wordt bij de beslisfunctie de high stakes beslissing omschreven. De portretten zijn ook los van elkaar te lezen.

2.2 Lezen vanuit de ontwerpkeuzes

De geportretteerde opleidingen maken diverse ontwerpkeuzes. Uit een reviewstudie van Agricola et al. (2024) blijkt dat er – naast algemene keuzes die voor opleidingen (vrijwel) identiek zijn, zoals het werken met leeruitkomsten als ruggengraat, het inzetten van mentoren/coaches en het gebruik maken van een (digitaal) portfolio – 11 ontwerpkeuzes onderscheiden kunnen worden waarbij de concrete invulling verschilt per opleiding. In deze paragraaf worden deze 11 ontwerpkeuzes kort uitgelegd (gebaseerd op Agricola et al. (2024) en Van Schilt-Mol en Baartman (2024)) en vervolgens volgt een tabel met daarin per ontwerpkeuze de keuzes van de geportretteerde opleidingen.

1. Wijze waarop kennis al dan niet als datapunt wordt geprogrammeerd in het curriculum

Opleidingen maken bewuste keuzes in de manier waarop de ontwikkeling van kennis wordt gemonitord en waarop een beslissing wordt genomen over de beheersing van kennis. Dat kan door kennistoetsen op te nemen als datapunt, maar ook door kennis te integreren in beroepsgerichte datapunten waarin kennis moet worden toegepast. Een combinatie is ook mogelijk. Daarnaast kan er gekozen worden om (specifieke) kennis geen onderdeel te laten zijn van het onderwijs dat volgens programmatisch toetsen is ingericht. In dat geval hebben losse kennistoetsen een summatieve functie. Dit kan een oplossing zijn als er binnen beroepsdomeinen landelijke afspraken zijn gemaakt voor specifieke toetsen.

2. Wijze waarop een prestatie zoals een criterium gericht interview (CGI) wel of niet ingezet wordt tijdens de high stakes beslissing

Opleidingen kunnen ervoor kiezen om als onderdeel van de high stakes beslissing de studenten een prestatie te laten leveren, bijvoorbeeld een presentatie of een criteriumgericht interview (CGI). Belangrijk is dat de gevraagde prestatie wordt ingezet als extra datapunt. Zo kan ontbrekende informatie opgehaald worden, onduidelijkheden kunnen worden toegelicht en er kan worden gesproken over de ontwikkeling en de beoogde leerresultaten. Soms vindt er een gesprek na afloop van het high stake

moment plaats. Dan wordt het gesprek gebruikt om de beslissing toe te lichten. Uiteraard kunnen opleidingen er ook voor kiezen om geen prestatie te vragen aan studenten en de beschikbare informatie uit het portfolio te gebruiken zonder de studenten te spreken.

3. Wijze waarop beoogde leerresultaten separaat of holistisch worden beoordeeld tijdens high stakes beslissing

Er kan gekozen worden om de beoogde leerresultaten separaat te beoordelen. Alle leerresultaten moeten dan op voldoende niveau zijn behaald. Er kan ook gekozen worden om de leerresultaten onderling te wegen voor een meer holistische beoordeling. Er wordt dan een uitspraak gedaan over het geheel van leerresultaten. De fase van de opleiding kan bepalend zijn voor deze keuze: van een meer holistische beoordeling in de propedeuse tot een separate beoordeling op eindniveau.

4. Wijze waarop vaste en/of vrije datapunten worden geprogrammeerd in het curriculum

Hoeveel vrijheid krijgen studenten om de vorm en de inhoud van de datapunten te bepalen? Opleidingen kunnen kiezen voor vaste datapunten, voor vrije datapunten of voor een mengvorm. Bijvoorbeeld door in de propedeuse te werken met vaste datapunten en richting het eindniveau met vrije datapunten. Of door naast de vaste datapunten ruimte te geven voor vrije datapunten.

5. Wijze waarop het feedbackformulier voor de afzonderlijke datapunten is gebaseerd op de beoogde leerresultaten

Er kan één (feedback)formulier worden gebruikt waarmee feedback kan worden gegeven op alle datapunten. Op dit formulier zijn vaak de beoogde leerresultaten beschreven met de daaraan gekoppelde succescriteria / beoordelingsindicatoren. Er kan ook voor elk datapunt een eigen (feedback)formulier worden gebruikt dat specifiek past bij dat datapunt. Een combinatie is natuurlijk ook mogelijk: een deel van het formulier is gelijk voor alle datapunten en een deel is verschillend per datapunt.

6. Wijze waarop medium stakes beslissingen worden ingezet

De opleidingen vinden medium stakes beslissingen vaak een belangrijk onderdeel van het ontwerp. Deze beslissingen worden ingezet voor verschillende functies. Ze kunnen worden gericht op de ontwikkeling van de student, bijvoorbeeld om te kijken welke stappen er nodig zijn in het leerproces. Deze momenten kunnen ook worden gebruikt om een advies te geven over de high stakes beslissing, bijvoorbeeld wel of niet deelnemen aan de high stakes beslissing.

7. Wijze waarop studenten vrijheid hebben in het kiezen van feedbackperspectieven op de datapunten

Opleidingen kunnen er voor kiezen om per datapunt voor te schrijven door wie er feedback gegeven moet worden. Denk onder andere aan docenten, peers, cliënten en werkveldbegeleiders. Er kan ook gekozen worden om de student zelf te laten kiezen wie er feedback geeft op welk datapunt. In deze keuzevrijheid kan gevarieerd worden. Zo kan de student volledige keuzevrijheid krijgen of kan er worden vastgelegd aan wie de student minimaal feedback moet vragen bij elk datapunt. De student kan dan zelf vervolgens feedbackperspectieven toevoegen.

8. Wijze waarop selfassessment in het toetsprogramma is opgenomen als datapunt

Opleidingen kunnen een selfassessment, een inschatting van de student zelf over het eigen kennen en kunnen, opnemen als apart datapunt. Meestal heeft dit selfassessment betrekking op de leeruitkomsten: de student schat de eigen ontwikkeling in richting de leeruitkomsten. Het selfassessment kan ook gericht zijn op de kwaliteit van het eigen werk of op prestaties tijdens het werkplekleren. Er kan ook gekozen worden om een selfassessment niet als apart datapunt in het ontwerp op te nemen. Bij programmatisch toetsen is het wel gebruikelijk dat studenten reflecteren op hun leren, op de kwaliteit van het de gemaakte datapunten of op ontvangen feedback. Deze reflecties kunnen ook dienen als input voor een gesprek met de leerprocesbegeleider of als bijlage of onderdeel van een schriftelijk datapunt.

9. Wijze waarop de leerprocesbegeleider (mentor/coach/...) een rol heeft in het beslisproces bij de high stakes beslissing

Er kan worden gekozen om de begeleidende rol van leerprocesbegeleider en de beslissende rol van examiner strikt te scheiden. De leerprocesbegeleider heeft dan geen enkele rol in het beslisproces. Een andere optie is om de leerprocesbegeleider lid te laten zijn van de besliscommissie. Vaak krijgt deze begeleider dan de rol van 'tweede examiner'. Tussen beide opties bevinden zich verschillende tussenvormen. Een leerprocesbegeleider kan worden gevraagd om een advies(boordeling) te geven en dit advies wordt vervolgens door de besliscommissie meegenomen in het besluit. Een andere vorm is dat de leerprocesbegeleider wel zitting neemt in de besliscommissie als examiner, maar geen besluiten neemt over de 'eigen' studenten. Leerprocesbegeleiders kunnen ook geraadpleegd of ingezet worden bij het vaststellen van remediëringsoopdrachten als de student het vereiste niveau nog niet beheerst.

10. De wijze waarop de momenten voor het geven/krijgen van feedback op de datapunten zijn vastgelegd

In het ontwerp kan gekozen worden om de studenten zelf te laten bepalen wanneer zij feedback vragen op een datapunt. De momenten waarop feedback gegeven wordt, kunnen ook vastgelegd worden door

de opleiding. De studenten moeten zich dan houden aan deadlines. Een middenweg hierin is ook mogelijk. Dan krijgen de studenten de vrijheid om feedback te vragen op een voor hen passend moment, maar daarbij moeten zij wel rekening houden met de tijd die daarvoor is ingeroosterd voor de feedbackgevers.

11. De omvang van onderwijseenheden waarover de high stakes beslissingen worden genomen

De omvang van onderwijseenheden, ofwel het aantal studiepunten waarover een high stake beslissing wordt genomen, kan ook variëren per opleiding. De minimale omvang is veelal 15 studiepunten. Er kan gekozen worden om een studiejaar op te delen in twee of vier onderwijseenheden, het gaan dan meestal om eenheden van 15 of 30 studiepunten. Er kan ook gekozen worden om een high stakes beslissing te nemen na een jaar of zelfs na drie jaar. Ook kan gekozen worden voor een mix: bijvoorbeeld twee onderwijseenheden van 15 studiepunten en een eenheid van 30 studiepunten in een studiejaar of eenheden van 15 studiepunten in de propedeuse en onderwijseenheden van 30 studiepunten in de postpropedeuse.

In Tabel 1 zijn de keuzes van de vier geportretteerde opleidingen kort weergegeven (titels en indeling gebaseerd op Van Schilt-Mol en Baartman (2024)). De uitwerking van de verschillende keuzes zijn terug te vinden in de portretten. Door de delen van de portretten over een bepaalde ontwerpkeuze naast elkaar te leggen, kan er een verdieping op deze ontwerpkeuze ontstaan.

Tabel 1

Ontwerpkeuzes van de geportreterde opleidingen in het concept programmatisch toetsen

Wijze waarop kennis al dan niet als datapunt wordt geprogrammeerd in het curriculum	
CMD	Experimenteren met diverse kennistoetsen
MZK	Kennistoets (digitale toetsbank ANS)
TP	Niet van toepassing
MOVEEL	Voortgangstoets

Wijze waarop een prestatie zoals een criterium gericht interview (CGI) wel of niet ingezet wordt tijdens de high-stake beslissing

CMD	Geen prestatie
MZK	Geen prestatie
TP	Geen prestatie
MOVEL	Geen prestatie

Wijze waarop beoogde leerresultaten separaat of holistisch worden beoordeeld tijdens high stakes beslissing

CMD	De leeruitkomsten worden apart beoordeeld
MZK	De leeruitkomsten worden apart van elkaar beoordeeld met een woordbeoordeling
TP	Separaat (per leeruitkomst)
MOVEL	Er wordt een holistische beslissing per eindkwalificatie en overall de eindkwalificaties heen gegeven bij de zak/slaagbeslissing, waarbij elke eindkwalificatie met een 'op niveau' of 'boven niveau' moet worden aangetoond.

Wijze waarop vaste en/of vrije datapunten worden geprogrammeerd in het curriculum

CMD	Van redelijk vaste (en ruimte voor vrije) datapunten in de eerste twee jaar, naar vrije keuze in het derde jaar
MZK	Van vaste datapunten in het eerste jaar, naar meer ruimte voor vrije datapunten in het tweede jaar, naar vrije keuze voor datapunten in het derde jaar
TP	Van meer kaders voor de datapunten in het tweede jaar, naar vrije datapunten in het derde en (deels) in het vierde jaar
MOVEL	Verplichte toetsvormen met ruimte voor aanvullend materiaal

Wijze waarop het feedbackformulier voor de afzonderlijke datapunten is gebaseerd op de beoogde leerresultaten

CMD	Van een vast beoordelingsformulier per datapunt in de eerste twee jaar, naar één formulier in het derde jaar
MZK	Bij de vaste datapunten zijn inhoudelijke rubrics vastgelegd.
TP	De student bepaalt per datapunt op welke leeruitkomsten en criteria feedback wordt gevraagd.
MOVEL	Eén rubric voor alle datapunten

Wijze waarop medium stakes beslissingen (al dan niet) worden ingezet

CMD	Twee tot drie voortgangsgesprekken per cursus
MZK	Drie medium stakes momenten per studiejaar
TP	Twee/drie ontwikkelingsmomenten per semester (richtlijn)
MOVEL	Per semester een voortgangsgesprek

Wijze waarop studenten (al dan niet) vrijheid hebben in het kiezen van feedbackperspectieven op de datapunten

CMD	Feedback van medestudenten en docent(en) en eventueel externen (bv. opdrachtgever, stage)
MZK	Feedback van onder andere leercoach, vakdocent, externe partij (bv. stage) of peer. De opleiding ziet graag een variatie aan perspectieven maar dit is geen verplichte eis
TP	Studenten worden gestimuleerd om in ieder geval meerdere personen per bewijsstuk te vragen en tijdens stage is feedback vanuit de praktijkorganisatie een vereiste
MOVEL	Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de variatie in feedbackperspectieven (o.a. van medestudenten en coaches)

Wijze waarop selfassessment (al dan niet) in het toetsprogramma is opgenomen als datapunt

CMD	Zelfinschatting ter voorbereiding op voortgangsgesprek
MZK	Studenten beoordelen zichzelf, als onderdeel van de datapunten, o.a. op basis van feedback
TP	Zelfreflectie/evaluatie o.a. ter voorbereiding op ontwikkelingsmomenten
MOVEL	Zelfbeoordeling als input voor voortgangsgesprekken en startpunt beslisprocedure

Wijze waarop de leerprocesbegeleider (mentor/coach/...) (al dan niet) een rol heeft in het beslisproces bij de high stakes beslissing

CMD	Coach heeft geen rol
MZK	Advies op basis van coachgesprek in jaar 1 (verplicht datapunt)
TP	Coach vult een Advies beslismoment in
MOVEL	Coach kijkt met meerdere collega's of zij zich kunnen vinden in de zelfbeoordeling van de student en schrijven hierop een onderbouwde reflectie, dit is een extra datapunt

De wijze waarop de momenten voor het geven/krijgen van feedback op de datapunten (al dan niet) zijn vastgelegd

CMD	Onder andere tijdens wekelijkse momenten met leergroepen
MZK	Onder andere bij vaste inlevermomenten en in leerteams
TP	Onder andere tijdens bijeenkomsten die er drie keer per onderwijsperiode zijn
MOVEL	Onder andere tijdens tweewekelijkse feedbackrondes en tijdens feedbackcarroussels

De omvang van onderwijseenheden waarover de high stakes beslissingen worden genomen

CMD	15-30 EC
MZK	30-60 EC
TP	10-60 EC
MOVEL	15-30 EC

3 PORTRET COMMUNICATION & MULTIMEDIA DESIGN (CMD) – JUNI 2024

De opleiding Communication & Multimedia Design (CMD) is een bacheloropleiding in zowel voltijd als deeltijd. Dit portret gaat over de vierjarige voltijdvariant van de opleiding (240 EC). Op het moment van schrijven van dit portret is programmatisch toetsen geïmplementeerd in de eerste twee jaar van de opleiding (60 EC per studiejaar). Het gaat hierbij om ongeveer 200 studenten (120 in jaar 1, 80 in jaar 2). Tijdens deze opleiding leren studenten onder andere over het ontwerpen van interactieve digitale media en applicaties en zij kunnen na afstuderen bijvoorbeeld aan de slag als digital designer, UX-designer, contentmanager of websitebouwer.

3.1 Programmatisch toetsen

In september 2022 is voor het eerst gestart met de uitvoering van programmatisch toetsen in het hele eerste jaar (60 EC). Programmatisch toetsen wordt steeds verder uitgerold binnen de opleiding waarbij in studiejaar 2023-2024 ook in het tweede jaar (60 EC) gestart is met programmatisch toetsen. Hierop volgend zal programmatisch toetsen in studiejaar 2024-2025 in jaar 3 worden ingezet en het studiejaar daarop ook in jaar 4. Er is voor programmatisch toetsen gekozen omdat in de visie van het onderwijs de nadruk ligt op het leren en het leven lang ontwikkelen als ontwerper. Het leren van ontwerpvaardigheden vraagt om veel tijd en herhaling, waarbij de focus ligt op zelfregulerend leren. Bij afstuderen zijn studenten startbekwaam, maar allesbehalve uitgeleerd en dat wil de opleiding ook echt meegeven; dat studenten zichzelf blijven ontwikkelen. Hierbij hebben ze gekozen voor een onderwijs- en toetsconcept dat studenten de mogelijkheid biedt deze lerende houding te ontwikkelen: programmatisch toetsen. Het proces van de ontwerper kent daarnaast gelijkenissen met het proces wat studenten doorlopen bij programmatisch toetsen en daarom vindt de opleiding dat dit concept mooi aansluit.

3.2 Eindkwalificaties

De opleiding beoogt dat studenten een lerende houding ontwikkelen, waarmee ze snel kennis en vaardigheden kunnen opdoen in de praktijk; dit is passend bij het snel veranderende werkveld waar de studenten voor worden opgeleid. De opleiding heeft vijf eindkwalificaties die zijn afgeleid van het landelijk profiel International Network of Communication & Multimedia Design (INCMD) uit 2021; zie Tabel 2 voor de uitwerking van de eindkwalificaties.

Tabel 2
Eindkwalificaties CMD

1. Onderzoeken:

Een CMD'er heeft een nieuwsgierige geest. Zij doet mensgericht ontwerponderzoek naar de gebruikers, hun wensen en de context. Ze brengt de huidige en gewenste situatie in kaart door deze situaties te verkennen vanuit verschillende perspectieven. De CMD'er formuleert helder een probleemstelling en doelstelling die gebaseerd zijn op de verkregen inzichten. De CMD'er bepaalt aan de hand van dit doel een ontwerp vraag en stelt daarvoor (voorlopige) ontwerp eisen op. Ze onderzoekt en beoordeelt bestaande kennis en werk op relevantie en bruikbaarheid. Zij evalueert kritisch en met passende methode in alle fases de tussenresultaten. Ze bepaalt hoe de resultaten en inzichten zich verhouden tot de doelen. Op basis van de conclusies bepaalt zij adequate vervolgstappen.

2. Ontwerpen:

Een CMD'er is een creatieve maker. Zij verkent op basis van experimenten en opgestelde ontwerp eisen ideeën en oplossingsrichtingen door ze uit te werken in doelgerichte prototypes. Deze variëren afhankelijk van de context van low- tot en met highfidelity zodat ze de beoogde functionaliteit, interacties en gebruikersbeleving ervaarbaar en testbaar maken. Door de opeenvolgende prototypes maakt de CMD'er de samenhang binnen het ontwerp proces en het geheel van de onderdelen inzichtelijk.

3. Organiseren:

Een CMD'er is een regisseur. Een CMD'er voert haar ontwerpactiviteiten zelfstandig, proactief en planmatig uit. Zij maakt de opzet, invulling en uitvoer van het ontwerp proces inzichtelijk en navolgbaar en toont aan dat ze regie houdt op dit proces waarbij ze zo nodig bijstuurt. De gemaakte keuzes en afwegingen in het proces worden verantwoord en het tot stand komen van de oplossing is navolgbaar. Een CMD'er communiceert en presenteert het ontwerp proces en de resultaten in samenhang en doel- en doelgroepgericht.

4. Samenwerken:

Een CMD'er is een teamspeler. Zij kan effectief relaties aangaan en onderhouden. Zij zoekt proactief contact met teamgenoten, gaat constructief om met belangenverschillen en blijft doelgericht. Zij is in staat om gebruikers, andere betrokkenen en experts structureel gedurende het hele ontwerp proces te betrekken waar dit mogelijk en relevant is. Een CMD'er zoekt diversiteit en verschillende zienswijzen op en gebruikt deze inzichten in haar werk.

5. Ontwikkelen:

Een CMD'er is een zelfbewuste en omgevingsbewuste beroepsbeoefenaar. Zij reflecteert vanuit haar beroepsmatige én persoonlijke visie op het eigen handelen en de toegevoegde waarde en ethische gevolgen van de ontwerpen voor mens, organisatie en samenleving en toont hiermee haar signatuur en betrokkenheid als ontwerper.

Opmerking. Overgenomen uit Opleidingsstatuur en Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Communication and Multimedia Design Voltijd 24-25 (p. 15-16) door Academie IT & Mediadesign, 2024

[https://www.han.nl/opleidingen/hbo/communication-multimedia-design/voltijd/praktische-info/opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-communication-and-multimedia-design-voltijd-24-](https://www.han.nl/opleidingen/hbo/communication-multimedia-design/voltijd/praktische-info/opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-communication-and-multimedia-design-voltijd-24-25.pdf?_gl=1*1y7slef*_up*MQ.*_ga*MTI3ODE2OTU4OS4xNzMxNTc5MDI4*_ga_N7CTF0JC�6*MTczMTU3OTAyOC4xLjAuMTczMTU3OTE3OC4wLjAuMzQzMDE1MA)

[25.pdf?_gl=1*1y7slef*_up*MQ.*_ga*MTI3ODE2OTU4OS4xNzMxNTc5MDI4*_ga_N7CTF0JC�6*MTczMTU3OTAyOC4xLjAuMTczMTU3OTE3OC4wLjAuMzQzMDE1MA](https://www.han.nl/opleidingen/hbo/communication-multimedia-design/voltijd/praktische-info/opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-communication-and-multimedia-design-voltijd-24-25.pdf?_gl=1*1y7slef*_up*MQ.*_ga*MTI3ODE2OTU4OS4xNzMxNTc5MDI4*_ga_N7CTF0JC�6*MTczMTU3OTAyOC4xLjAuMTczMTU3OTE3OC4wLjAuMzQzMDE1MA)

Aan de vijf eindkwalificaties, de kapstok van de opleiding, zijn per cursus leeruitkomsten gekoppeld; een leeruitkomst kan gekoppeld zijn aan een of meerdere eindkwalificaties. Een voorbeeld van een leeruitkomst, gekoppeld aan de eindkwalificaties onderzoeken en ontwikkelen, is: "De student heeft inzichtelijk gemaakt dat zij bewust is van de interactieve media en -producten om zich heen en heeft een beeld van waar ze staat binnen het CMD-vakgebied en waar ze naar toe wil" (Academie IT & Mediadesign, 2024, p. 121). De leeruitkomsten zijn zo opgesteld dat de gevraagde zelfstandigheid van de student en de complexiteit van de vraagstukken toenemen in de loop van de opleiding. Op basis van de leeruitkomsten zijn de beoordelingscriteria vastgesteld. Beoordelingscriteria behorende bij de eerdergenoemde leeruitkomst zijn: (1) Je identificeert interactieve media en producten en begrijpt welke rol zij spelen in je dagelijks leven [Onderzoeken], (2) Je geeft weer waar je je bevindt ten opzichte van het CMD-vakgebied en in welke richting je je wil ontwikkelen [Ontwikkelen].

Tijdens het eerste jaar dat programmatisch toetsen werd ingezet, kwam het leren van de studenten niet goed tot zijn recht en was er sprake van veel werkdruk door de hoeveelheid leeruitkomsten. De opleiding heeft er daarom voor gekozen om minder leeruitkomsten per cursus/jaar centraal te stellen. Momenteel staan er in de propedeusefase drie leeruitkomsten per blok/cursus centraal (was zes) en in de hoofdfase vijf leeruitkomsten per semester (was 10-12). Met minder leeruitkomsten beoogt de opleiding om meer ruimte voor de ontwikkeling van de studenten te creëren.

3.3 Datapunten

In de eerste twee jaar van de opleiding wordt er grotendeels gewerkt met redelijk vaste datapunten waarbij opdrachten voor de studenten zijn opgesteld. Het is een bewuste ontwerpkeuze geweest om hier in het begin wat meer te sturen vanuit de opleiding; studenten moeten wennen aan het concept van programmatisch toetsen en op deze manier krijgen zij de mogelijkheid om te groeien in zelfstandigheid. Het is per cursus/docent afhankelijk hoeveel vrijheid studenten krijgen bij het kiezen van een soort datapunt. Verder staan de leeruitkomst en het moment waarop studenten eraan werken vast. Bij voorkeur komt ieder beoordelingscriterium bij minimaal drie datapunten naar voren. De opleiding geeft aan dat de diversiteit aan datapunten (verschillende vormen) goed past bij de diversiteit aan beroepen waarvoor de studenten worden opgeleid. Voorbeelden van werk dat studenten kunnen gebruiken voor datapunten zijn deelname aan een hackathon, een externe opdracht, een opdracht voor het lectoraat of een bureauopdracht.

In het tweede jaar is er al meer, maar nog geen volledige keuzevrijheid, omdat studenten ook in projectgroepen aan specifieke opdrachten werken. In het ontwerp voor het derde jaar is dit anders en is het beoogde idee dat de studenten zelf een plan gaan maken voor het verzamelen van de datapunten, waarbij studenten in principe zelf kiezen met wat voor soort datapunten ze de beheersing van de

leeruitkomsten (en bijbehorende beoordelingscriteria) aantonen. Er zijn wel een aantal criteria waaraan het plan moet voldoen, maar verder is het aan de studenten hoe en wanneer (wel op vaste momenten) zij welke leeruitkomst willen aantonen, waardoor zij dus meer vrijheid krijgen. Hier wil de opleiding de studenten gedurende het tweede jaar meer op gaan voorbereiden.

In de propedeuse hebben de studenten vier cursussen van elk negen weken en 15 EC. In jaar 2, 3 en 4 zijn er per jaar twee cursussen van een half jaar (30 EC per semester). Per cursus moeten de studenten vier tot zes datapunten aanleveren met een bijbehorende onderbouwing per datapunt. In deze onderbouwing geven de studenten aan hoe ze met het datapunt de beoordelingscriteria/ leeruitkomst(en) hebben aangetoond. De opleiding wil er bewust op gaan inzetten dat studenten ook eerste versies, prototypes, als datapunten aanleveren en niet alleen een 'mooi' eindproduct omdat in het voorafgaande al veel leerinformatie zit.

3.3.1 Rol van kennis

Momenteel wordt er geëxperimenteerd met kennistoetsen. In cursus 1 is dit gekoppeld aan één leeruitkomst en bij cursus 2 is gekeken of ze een toets konden maken waarbij alle leeruitkomsten worden getoetst. In cursus 4 is er een wekelijkse kennistoets. De kennistoetsen worden gebruikt als datapunten; studenten krijgen zicht op welke criteria ze al dan niet beheersen. De opleiding is momenteel de mogelijkheden van een voortgangstoets aan het onderzoeken, omdat het beheersen van basiskennis belangrijk is, bijvoorbeeld gezien de opkomst van *Artificial Intelligence* (AI).

3.4 Leerfunctie

Studenten worden in leergroepen van zo'n 10 studenten begeleid door een leercoach. De leercoach is degene die het totaaloverzicht heeft van de student. In jaar 1 en in jaar 2 hebben de studenten een jaar lang dezelfde leercoach. In jaar 3 hebben ze per semester een andere leercoach. Wekelijks staan er dagdelen gepland voor de leergroepen. Studenten kunnen tijdens deze bijeenkomsten onder andere feedback verzamelen.

Wanneer studenten feedback ontvangen op hun opdrachten, leggen ze dit zelf vast en scherpen hiermee hun datapunten aan. Per datapunt verzamelen de studenten feedback van twee medestudenten en een of twee docenten. Studenten moeten soms ook feedback vragen aan externen, bijvoorbeeld een opdrachtgever (afhankelijk van de cursus). De opleiding is van plan om vanaf het derde jaar feedback vanuit de stage tot een vast onderdeel te maken.

In cursus 1 en 2 wordt studenten geleerd hoe zij feedback kunnen geven en ontvangen; in cursussen daaropvolgend blijven de studenten dit verder ontwikkelen. In de doorontwikkeling worden de momenten met de leercoach in de propedeusefase zo ingericht dat er aandacht is voor de feedback die studenten hebben ontvangen en zelf hebben gegeven; wat haal je hieruit en hoe kan je er door groeien? De beoordeling van de datapunten wordt vastgelegd (narratieve feedback met een niveau indicatie). In leerjaar 1 en 2 wordt er gewerkt met een vast beoordelingsformulier per datapunt en een formulier voor vrije datapunten. Omdat er in leerjaar 3 en 4 alleen vrije datapunten zijn, gebruiken ze daar één formulier waarin de studenten kunnen kiezen op welke set aan beoordelingscriteria (3-4) zij feedback willen ontvangen.

3.4.1 Rol van self-assessment en voortgangsgesprek

Studenten hebben twee tot drie keer per cursus een voortgangsgesprek. Studenten bereiden dit voor door in Scorion in te vullen hoe ze ervoor staan ten opzichte van de leeruitkomsten; per leeruitkomst geven de studenten een niveau indicatie: leeruitkomst nog in ontwikkeling, leeruitkomst op niveau of leeruitkomst boven niveau. Hier gaat vervolgens het gesprek over met de leercoach. Bij de doorontwikkeling voor cursus 1 en 2 (propedeuse) is er ook expliciet aandacht voor het zelfregulerend leren model van Zimmerman, waar het inschatten van je eigen kwaliteit onderdeel van is.

3.5 Beslisfunctie

De beslismomenten voor de high stake beslissing zijn op vaste momenten, na elke cursus. Twee docenten die niet bij het onderwijs betrokken zijn geweest, nemen een beslissing over het wel of niet toekennen van de studiepunten, op basis van het portfolio van de student. In het portfolio zitten alle datapunten en bijbehorende beoordelingen die de student in Scorion heeft verzameld. De docenten bekijken eerst individueel de beoordelingen in het portfolio en maken daarna gezamenlijk als commissie de beslissing. De leeruitkomsten worden apart beoordeeld, waarbij er op een holistische manier naar alle beoordelingscriteria en beoordelingen wordt gekeken. Alle leeruitkomsten moeten naar of boven verwachting zijn. Wanneer de examinatoren er samen niet uitkomen, ook niet na het bekijken van de datapunten, is het niet overtuigend dat de student een leeruitkomst beheerst en is een student nog 'in ontwikkeling'.

3.5.1 Remediëren

Studenten kunnen, wanneer dit nodig is, ook gebruik maken van een herkansing. Hierbij kijkt de student samen met de leercoach naar het vervolg. Er wordt samen een plan gemaakt wat de student kan doen om in de volgende periode (aanvullende datapunten) het beoogde niveau alsnog aan te tonen.

4 PORTRET MONDZORGKUNDE (MZK) – JUNI 2024

De opleiding Mondzorgkunde is een voltijd bacheloropleiding (240 EC). In vier jaar worden studenten opgeleid tot mondhygiënist. Het gemiddeld aantal studenten per studiejaar is 70. De opleiding is vanaf studiejaar 2022-2023 gestart met een herziening van het curriculum vanaf jaar 1, waarbij programmatisch toetsen in de gehele opleiding wordt doorgevoerd.

4.1 Programmatisch toetsen

De opleiding geeft aan dat programmatisch toetsen goed past bij de visie van de opleiding op het beroep, onderwijs en toetsing. Het beroep van mondhygiënist is in verandering; er is een transitie naar meer zelfstandigheid en zelfregie. De opleiding vindt het belangrijk om dit terug te laten komen in het onderwijs en de toetsing van de opleiding, waarbij programmatisch toetsen wordt gezien als passend concept. Hiernaast wilde de opleiding af van momentopnames en de grote hoeveelheid (losse) kennis- en vaardigheidstoetsen. De opleiding wilde de toetscultuur doorbreken en ombuigen naar een feedbackcultuur.

Sinds 2017 zijn de Masterklinieken van start gegaan, waarbinnen programmatisch toetsen wordt ingezet. De Masterklinieken zijn een leerwerkplek omgeving: interne klinieken binnen een onderwijslocatie waar echte patiënten komen. Derde- en vierdejaars bachelorstudenten Mondzorgkunde werken in deze klinieken samen met eerste-, tweede- en derdejaars masterstudenten Tandheelkunde. Door de manier van werken binnen de klinieken, het gebruik van een e-portfolio en het inzetten van verschillende feedbackperspectieven, paste de context van de Masterklinieken al goed bij programmatisch toetsen.

Hiernaast vindt de opleiding het belangrijk om de ontwikkeling van studenten centraal te zetten, in plaats van de prestaties van de studenten. Na eerst het inzetten van een pilot en het verder uitbreiden van programmatisch toetsen, is vanaf studiejaar 2022-2023 programmatisch toetsen vanaf jaar 1 geïmplementeerd, op basis van de eerdere ervaringen.

4.2 Leeropbrengsten

De leeruitkomsten (en daarbij behorende criteria) van de opleiding zijn afgeleid van de CanMEDS-competentie¹ gebieden (rollen): (1) vakinhoudelijk handelen, (2) communicatie, (3) samenwerking, (4) kennis en wetenschap, (5) maatschappelijk handelen, (6) organisatie en (7) professionaliteit en

¹ Canadian Medical Education Directives for Specialists is een raamwerk van rollen/competenties die verwacht mogen worden van een zorgprofessional

kwaliteit. Zoals te zien is in Figuur 1 staat vakinhoudelijk handelen centraal, als kern van de beroepsuitoefening. De andere zes gebieden zijn hieraan gekoppeld, maar overstijgen tegelijkertijd; alle competentiegebieden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden (Commissie Raamplan Mondzorg, 2020).

Figuur 1
CanMEDS rollen Mondzorgkunde

Opmerking. Overgenomen uit *Visiedocument mondzorgkunde* (p. 5) door J. Anspach, S. Bloemen, A. Bruil, E. van Huffelen, R. Kersbergen, H. Mennen, I. Schinkel-Vries, B. Sombekke, L. Vos-Strijbosch en J. van de Wiel, september 2019.

In jaar 1 zijn er vier leeruitkomsten en in jaar 2 zijn er drie leeruitkomsten, waarvan er één (voorbehouden handelingen) niet volgens het concept van programmatisch toetsen wordt getoetst, in verband met BIG-register (verplichte bevoegdheid). In jaar 3 zijn er twee leeruitkomsten waarbij in één keer 60 EC wordt uitgekeerd. In het vierde jaar volgen de studenten de onderwijseenheid praktijkinnovatie Zorg en Welzijn (30 EC) en de minor (30 EC).

In de eerste jaren van de opleiding is het van belang dat studenten eerst bepaalde vaardigheden aanleren, waarbij er meer wordt gestuurd vanuit de docenten. Studenten krijgen daarna steeds meer ruimte, bijvoorbeeld doordat ze in de Masterklinieken vrij zijn om te kiezen wanneer ze aan welke EPA werken. EPA staat voor *Entrustable Professional Activities*; dit zijn beroepshandelingen die binnen de mondzorg en tandheelkunde worden uitgevoerd. De opleiding Tandheelkunde heeft 14 EPA's, waarvan er vijf overlappend zijn met de opleiding Mondzorgkunde. De EPA's ondersteunen het leerproces van de student, behorende bij het CanMEDS-competentiegebied vakinhoudelijk handelen. Alle geaggregeerde EPA's vormen een beeld van de competentie-ontwikkeling van de student. De EPA's zijn datapunten die passen bij de criteria van de leeruitkomsten.

4.3 Datapunten

De datapunten zijn ontwikkeld door EvL regisseurs (coördinatoren Eenheid van Leeruitkomsten). In het eerste jaar van de opleiding liggen de soort en inhoud van de datapunten vast, waarbij ook een vaste volgorde, vast tempo en moment van inleveren horen. In het tweede jaar van de opleiding krijgen de studenten ook vaste datapunten en richtlijnen aangeboden, maar worden zij ook steeds meer gestimuleerd om te werken met vrije datapunten. Voorbeelden van vaste datapunten, behorende bij de maatschappijleerlijn, zijn een infographic en presentatie over bepaalde zaken die spelen in een wijk. Voorbeelden van vrije datapunten zijn een implementatie van een interventie, een adviesrapport en behandelplan. Er is veel variatie in datapunten, wat de studenten kan inspireren voor de datapunten in het derde leerjaar.

In het derde jaar zijn er alleen maar vrije datapunten, waarbij de studenten ook hun eigen tempo en de volgorde kunnen bepalen. Een datapunt kan één of meerdere criteria aantonen en kan ook over beide leeruitkomsten gaan. Hierdoor verschillen de vormen en het aantal datapunten tussen studenten. Het belangrijkste is dat de beheersing van beide leeruitkomsten wordt aangetoond met de datapunten.

4.3.1 Rol van kennis

Er zijn ook 'kennis datapunten' waarbij studenten werken met een digitale toetsbank (ANS), waarbij ze een minimaal percentage moeten behalen. Studenten mogen vaker een kennistoets maken, die op dat moment formatief van aard is, waarbij het in het derde jaar belangrijk is dat studenten groei laten zien en uiteindelijk minimaal 75 procent behalen. Wanneer studenten het percentage voor de toets niet halen, moeten zij op een andere manier aantonen dat zij over de kennis beschikken. Dit kan bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met een vakdocent, maar het mag ook op een andere manier; dit is aan de student zelf. Naast de kennistoetsen werken studenten aan een zogenaamde anatomische en fysiologisch atlas waarin kennis vanuit onderwijs en kennisclips verwerkt wordt.

4.3.2 Rol van self-assessment

Studenten beoordelen zichzelf, als onderdeel van de datapunten. Dit doen de studenten op basis van de mondelinge feedback die zij hebben ontvangen van de leercoach, een vakdocent, externe partij (bijvoorbeeld stage) of een peer. Zij plaatsen deze feedback in een formulier in het e-portfolio en geven hierbij een zelfinschatting (onder, op of boven niveau). Dit leggen de studenten weer voor aan de feedbackgever die dit accordeert en eventueel aanvult. Het kan ook zijn dat de studenten eerst zichzelf beoordelen, voordat zij feedback hebben ontvangen (bijvoorbeeld bij de EPA's in de masterklinieken).

4.4 Leerfunctie

In de opleiding wordt er gewerkt met leerteams. In het eerste jaar van de opleiding komen de leerteams in semester 1 wekelijks samen en in semester 2 om de week, en staat er één leercoach op acht studenten. In het tweede jaar van de opleiding komen de leerteams één keer in de drie-vier weken samen en staat er één leercoach op 10 studenten. In het derde jaar komen de leerteams in semester 1 elke twee weken samen en in semester 2 elke vier weken, en staan er twee leercoaches op 15 studenten. Door de leercoach wordt (vooral in het eerste jaar) veel aandacht besteed aan het leren geven en ontvangen van feedback door studenten. In het begin krijgen de studenten meer begeleiding; hoe verder ze zijn in de opleiding, hoe minder er wordt gestuurd vanuit de leercoach. De leercoach is degene die het totaalbeeld heeft van de studenten. Door middel van een dashboard in Scorion kan de leercoach de voortgang/ontwikkeling van een student monitoren. In het derde jaar van de opleiding kijken de studenten in de leerteams naar de geschiktheid en kwaliteit van elkaars datapunten.

4.4.1 Feedbackmomenten en -perspectieven

In het eerste jaar van de opleiding liggen de inlevermomenten voor feedback veelal vast. In het tweede jaar wordt dit steeds losser gelaten. Hiernaast wordt er soms gewerkt op basis van intekening om feedback te bespreken. Studenten kunnen ook feedback vragen tijdens de leerteams, bijvoorbeeld aan de leercoach of medestudenten. De opleiding wil graag een variatie zien aan feedbackperspectieven, maar dit is geen verplichte eis. Tijdens de Masterklinieken lopen studenten ook stage en krijgen zij ook feedback vanuit de praktijk (stagebegeleider). Studenten kunnen ook feedback vragen aan docenten van de opleiding Tandheelkunde. In Scorion is terug te zien wie de feedback heeft gegeven.

4.4.2 Beoordelingsrubric

Voor de datapunten die vast liggen zijn er (inhoudelijke) rubrics opgesteld. Elk datapunt wordt voorzien van feedback door de leercoach, vakdocent, externe partij of peer. Studenten leggen zelf de (mondelinge) feedback die ze krijgen vast. Op deze manier denken studenten na over de feedback die ze hebben ontvangen. Hetgeen de studenten vastleggen wordt gevalideerd door de feedbackgever, waarmee er meteen een check plaatsvindt of de student de feedback begrepen heeft en deze wordt eventueel aangevuld.

4.4.3 Medium stake

In de eerste twee jaar van de opleiding zijn er drie medium stake momenten per jaar. Studenten kunnen zelf kiezen of ze hier gebruik van maken. Tijdens deze momenten wordt er door de leercoach individueel met de student gekeken naar waar de student op dat moment staat. Hiervoor evalueren de studenten, met behulp van het medium stake formulier, waar zij staan ten opzichte van het verwachte

niveau. Dit formulier is in het eerste jaar gebaseerd op de CanMEDS-competenties en in het tweede jaar op de leeruitkomsten. Tijdens het medium stake moment wordt er ook gekeken naar wat er nog nodig is voor het high stake moment. Dit wordt ook vastgelegd en indien nodig wordt er een plan gemaakt met daarin hetgeen de student nog moet doen om straks het high stake moment te kunnen halen. In het derde jaar vinden er drie medium stake momenten plaats waaraan de studenten moeten deelnemen. Tijdens deze momenten ontvangen de studenten feedback van de leercoaches over het geheel aan datapunten, dat tot dan toe in het portfolio staat. Hiervoor wordt er ook een medium stake formulier gebruikt. In dit formulier evalueren de studenten per criterium waar ze staan ten opzichte van het verwachte niveau. Studenten maken een leeswijzer waarin ze de koppeling maken tussen de datapunten en de bijbehorende leeruitkomsten. Op deze manier kan de leercoach zien met welke datapunten aan welke criteria is gewerkt.

4.5 Beslisfunctie

In de eerste twee jaar van de opleiding vindt de high stake beslissing plaats op vaste momenten. In het eerste jaar kunnen er twee keer 30 EC worden toegekend. In het tweede jaar kunnen er één keer 30 EC en één keer 22,5 EC worden toegekend (de overige 7,5 EC horen bij een leereenheid die niet programmatisch is ingericht).

In het eerste jaar verzamelen de studenten alle datapunten in Scorion en schrijven ze een reflectieverslag ter voorbereiding op het beslismoment (verplicht datapunt). Vervolgens heeft de student een coachgesprek (verplicht datapunt, op of boven niveau) waarbij de leercoach een advies geeft of de student de criteria heeft aangetoond. In het tweede jaar schrijft de student een leeswijzer dat de examiner gebruikt als startpunt om het portfolio te bestuderen. In de leeswijzer leggen studenten uit waar zij aan hebben gewerkt, hoe criteria worden aangetoond en waaruit dat blijkt. De examiner beoordeelt vervolgens het portfolio op basis van de gegeven feedback op de datapunten. De leeruitkomsten worden apart van elkaar beoordeeld met een woordbeoordeling. In kalibratiesessies (met EvL regisseurs en vakdocenten) wordt bepaald waar een student aan moet voldoen om een bepaalde beoordeling te behalen.

In jaar 3 vindt de high stake beslissing ook op een vast moment plaats. Bij deze high stake beslissing wordt in één keer 60 EC toegekend. Het is een holistisch besluit waarbij twee examinatoren beoordelen of de studenten de leeruitkomsten hebben aangetoond. Dit doen zij op basis van de feedback die is verkregen tijdens de drie medium stake momenten en datapunten die zijn aangepast/toegevoegd na het laatste medium stake moment. Tevens schrijven de studenten een zelfevaluatie en leeswijzer. Per leeruitkomst vormen de examinatoren onafhankelijk van elkaar een mening en kijken hierbij of de

meeste criteria van de leeruitkomst op, onder of boven niveau zijn aangetoond. Dit bepaalt uiteindelijk de beoordeling (cijfer).

4.5.1 Remediëren

Wanneer een student bij de high stake beslissing nog niet voldoet aan de minimale eisen (alle leeruitkomsten op of boven niveau), wordt aangegeven welke leeruitkomst(en) en welke bijbehorende criteria de student nog niet (voldoende) beheerst. Dan gaat de student met de leercoach een plan maken hoe de beheersing van de leeruitkomsten alsnog aangetoond kunnen worden.

5 PORTRET TOEGEPASTE PSYCHOLOGIE (TP) – SEPTEMBER 2024

De opleiding Toegepaste Psychologie is een vierjarige voltijd bacheloropleiding (240 EC). Studenten worden opgeleid tot experts in het analyseren en veranderen van gedrag op het gebied van arbeid en gezondheid. Op het moment van schrijven van dit portret is programmatisch toetsen volledig geïmplementeerd in het derde jaar (60 EC), waarbij het om 70 studenten gaat. Programmatisch toetsen is ook deels geïmplementeerd in het vierde jaar, het afstuderen (30 EC, 33 studenten). In het tweede jaar volgen de studenten een cursus (2,5 EC, 150 studenten) waarin ze voorbereid worden op het werken volgens de principes van programmatisch toetsen. Deze cursus is ook opgenomen in het portret.

5.1 Programmatisch toetsen

Een reden om voor programmatisch toetsen te kiezen was om meer ontwikkelingsgericht te gaan leren en toetsen vanuit een feedbackcultuur. De keuze voor ontwikkelingsgericht werken sluit aan bij de visie van leren van de opleiding en sluit aan bij het idee dat deze manier van werken bijdraagt aan het ontwikkelen van 21^e-eeuwse vaardigheden van studenten. De opleiding verstaat onder ontwikkelingsgericht toetsen dat er meerdere momenten in het jaar zijn waarop studenten horen op welk niveau ze zitten en hier feedback op ontvangen, zodat ze hierdoor kunnen blijven leren. Bij het beslismoment (in jaar 3) wordt de ontwikkeling van de student naast het eindniveau voor de betreffende cursus gelegd. Hierbij is het belangrijk dat het niet om een momentopname gaat, maar dat studenten gedurende een jaar ruimte krijgen om te groeien en meerdere mogelijkheden hebben om hun beheersing aan te tonen, door het aanleveren van bewijslast en het ontvangen van feedback. Studenten dienen bewijslasten daarom gedurende het (halve) jaar te verzamelen op verschillende momenten. Studenten krijgen ruimte om fouten te maken en mogen bewijslast juist ook inleveren wanneer nog niet alles 'goed' is, erop vertrouwend dat de feedback die ze hierop ontvangen hun ontwikkeling stimuleert. Meer *durven leren* in plaats van alleen maar *presteren*. Het durven vragen van feedback en het kwetsbaar opstellen (bijvoorbeeld het indienen van bewijslast dat nog niet helemaal af is of waarvan student al weet dat dit nog niet conform eindniveau is) worden meer vanzelfsprekend. Doordat studenten in eerdere stadia van het leerproces al feedback ontvangen van verschillende relevante betrokkenen, kunnen studenten (indien nodig) bijsturen, en zich uiteindelijk verder ontwikkelen dan wanneer zij in hun eentje hun werk moeten evalueren en aanpassen. Studenten geven richting aan hun eigen ontwikkeling doordat zij vrijheid hebben in hoe ze de beheersing van leeruitkomsten kunnen aantonen.

Hiernaast wilde de opleiding studenten ook meer begeleiden tijdens het leerproces, waardoor studenten zich gerichter kunnen ontwikkelen. *Assessment as learning* en flexibilisering (speerpunt HAN en

opleiding) zijn ook belangrijke redenen om opleidingsbreed te kiezen voor programmatisch toetsen. De opleiding geeft aan dat programmatisch toetsen goed past bij flexibilisering: programmatisch toetsen biedt de ruimte voor eigen leerroutes.

De opleiding is in studiejaar 2022-2023 gestart met het implementeren van programmatisch toetsen in het derde studiejaar; dit is een praktijkjaar waarin de studenten stagelopen. De opleiding heeft er bewust voor gekozen om in het derde jaar te starten met programmatisch toetsen, onder andere omdat het voor studenten niet altijd mogelijk was om bepaalde opdrachten vanuit de opleiding uit te voeren op stage. Door meer te werken vanuit het idee dat de studenten de leeruitkomsten die centraal staan moeten aantonen tijdens hun stage (in plaats van vaststaande opdrachten), krijgen studenten meer ruimte en kunnen ze hun stage lopen bij organisaties die actief zijn in de volledige breedte van het werkveld van toegepaste psychologie. Daarnaast wilde de opleiding ook de samenwerking met de praktijk versterken, waarbij de feedback vanuit de stageplaatsen een belangrijkere rol heeft gekregen. De praktijk(begeleider) heeft nu een zeer wezenlijke stem in de eindbeslissing van de stage van de student doordat de feedback vanuit de praktijk wordt meegenomen door de besliscommissie. Hiernaast heeft de opleiding bewust gekozen om te starten met het implementeren van programmatisch toetsen in het derde jaar omdat de studenten dan meer zelfregie hebben (in vergelijking met eerdere jaren); dit wordt door de opleiding als belangrijk gezien voor programmatisch toetsen.

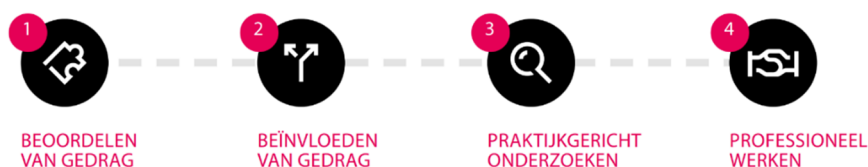
Het inzetten van programmatisch toetsen in het derde jaar is een pilot geweest die goed is bevallen. Daarom wordt programmatisch toetsen vanaf studiejaar 2024-2025 deels geïmplementeerd in het tweede en vierde jaar. In het tweede jaar gaat het om de leerlijn persoonlijk leiderschap (2,5 EC). Door hier in het tweede jaar kleinschalig en op een laagdrempelige manier mee te starten, worden studenten geleidelijk voorbereid op de manier van werken volgens de principes van programmatisch toetsen. Hierdoor raken de studenten al enigszins bekend met programmatisch toetsen en kunnen de studenten in het derde en vierde jaar zich meer focussen op hun eigen verantwoordelijkheid en regie en uiteraard hun stage zelf. In het vierde jaar is het onderwijs met betrekking tot het afstudeeronderzoek (praktijkverbetering en advies) programmatisch ingericht; hierbij gaat het om 30 EC. De feedback vanuit de praktijk wordt hierbij als erg waardevol gezien en de rol van de praktijk is hierdoor ook groter geworden.

5.2 Leeruitkomsten

Op basis van de landelijke eindkwalificaties heeft de opleiding de volgende vier eindkwalificaties geformuleerd: (1) beoordelen van gedrag, (2) beïnvloeden van gedrag, (3) praktijkgericht onderzoeken

en (4) professioneel werken. Op basis van de eindkwalificaties zijn er leeruitkomsten geformuleerd waarbij drie tot zes bijbehorende succescriteria zijn geformuleerd.

Figuur 2
Eindkwalificaties Toegepaste Psychologie

Opmerking. Afbeelding ontvangen van opleiding Toegepaste Psychologie, HAN.

In het tweede jaar van de opleiding staat er (sinds studiejaar 2024-2025) één leeruitkomst centraal binnen het onderwijs dat deels programmatisch is ingericht: persoonlijk leiderschap (2,5 EC). Binnen deze cursus worden studenten gestimuleerd en uitgedaagd om zichzelf te onderzoeken en vaardigheden aan te leren die nodig zijn om te bepalen welke koers bij hen past en hoe ze die kunnen volgen; zich hierbij verhoudend tot de belangen en verwachtingen van anderen, de organisatie en de maatschappij (Academie Organisatie en Ontwikkeling, 2024).

In het derde jaar gaat het om de eenheid Praktijkleren waarvoor de studenten 10 maanden stagelopen: “Je handelt en produceert in jouw stagepraktijk vanuit de in de opleiding door jou geleerde kennis, methoden en technieken vanuit de brede basis van de Psychologie én vanuit de beroepscontext. Je reflecteert op jouw handelen, produceren en op jouw toegevoegde waarde/professionele ontwikkeling in deze specifieke beroepscontext” (Academie Organisatie en Ontwikkeling, 2024, p. 145). Bij deze eenheid staan er drie leeruitkomsten centraal. De opleiding geeft aan dat dit redelijk grote leeruitkomsten zijn en dat ze zo geformuleerd zijn dat elke student er op de eigen stageplek mee uit de voeten kan (contextonafhankelijk, wel gericht op Toegepaste Psychologie in Arbeid en Gezondheid). De eerste leeruitkomst (10 EC) is gericht op context- en gedragsanalyse praktijk. De tweede leeruitkomst (30 EC) gaat over handelen en staat hieronder in Tabel 3 uitgewerkt. Deze twee leeruitkomsten zijn gericht op de inhoud/taak en context; de werkzaamheden als toegepast psycholoog in diens context. De derde leeruitkomst, persoonlijke en professionele ontwikkeling (20 EC) gaat meer over het persoonlijke proces en het vermogen tot zelfreflectie van de student.

Tabel 3

Leeruitkomst 2 van leerjaar 3

Leeruitkomst 2: Handelen
Je bouwt binnen jouw beroepspraktijk met jouw gesprekspartner(s) een werkrelatie op door een professionele houding aan te nemen en jouw gedrag af te stemmen op het tempo, niveau en motivatie van je gesprekspartner(s). Je stelt in samenspraak met gesprekspartner(s) (collega, coachee, trainee, klant, een groep, een team) een relevant, haalbaar en concreet gedragsdoel vast voor deze gesprekspartner(s) (verhogen intercollegiale assertiviteit, gezondheid bevorderend gedrag, een volgende stap in resultaatverantwoordelijkheid bij teamontwikkeling of vergelijkbaar gedrag). Je weet een (aanzet tot) bewustwording, (duurzame) gedragsverandering tot stand te brengen door het onderbouwd inzetten van passende (gespreks)technieken en methodieken. Voorbeelden van (gespreks)technieken zijn: het achterhalen van de vraag achter de vraag, het stimuleren van veranderen van gewoontegedrag, het uitdagen van irrationele gedachten, het stimuleren van verandertaal, assessmenttools en andere technieken. Methodieken en interventies gericht op gedragsverandering zijn bijvoorbeeld: vraagtechnieken, gedragsexperimenten en rollenspelen.

Opmerking: Overgenomen uit *Opleidingsstatuut en Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Toegepaste psychologie 24-25* (p. 147-148) door Academie Organisatie en Ontwikkeling, 2024 Hogeschool van Arnhem en Nijmegen,

[https://www.han.nl/opleidingen/hbo/toegepaste-psychologie/voltyd/praktische-info/Tp-opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-toegepaste-psychologie-24-](https://www.han.nl/opleidingen/hbo/toegepaste-psychologie/voltyd/praktische-info/Tp-opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-toegepaste-psychologie-24-25.pdf?_gl=1*owuwhj*_up*MQ..*_ga*MTg5OTIzODg2Ni4xNzMwMzYzNjk5*_ga_N7CTF0JCN6*MTczMDM2MzY5OS4xLjAuMTczMDM2MzcwMS4wLjAuODgxODQ4Njcjz)

[25.pdf?_gl=1*owuwhj*_up*MQ..*_ga*MTg5OTIzODg2Ni4xNzMwMzYzNjk5*_ga_N7CTF0JCN6*MTczMDM2MzY5OS4xLjAuMTczMDM2MzcwMS4wLjAuODgxODQ4Njcjz](https://www.han.nl/opleidingen/hbo/toegepaste-psychologie/voltyd/praktische-info/Tp-opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-toegepaste-psychologie-24-25.pdf?_gl=1*owuwhj*_up*MQ..*_ga*MTg5OTIzODg2Ni4xNzMwMzYzNjk5*_ga_N7CTF0JCN6*MTczMDM2MzY5OS4xLjAuMTczMDM2MzcwMS4wLjAuODgxODQ4Njcjz)

In het vierde jaar gaat het om de eenheid Beoogde gedragsverandering in een praktijksituatie: “Je ontwikkelt een passend product/interventie voor een beoogde gedragsverandering binnen de verkregen opdracht op een onderzoekende, reflectieve en integere wijze. Hierop volgen oplossingsrichtingen en een plan van aanpak voor de vervolgstappen van je interventie. Je reflecteert gedurende je afstuderen op je startbekwaamheid als Toegepast Psycholoog.” (Academie Organisatie en Ontwikkeling, 2024, p. 151). De studenten werken aan zeven leeruitkomsten (samen 30 EC). Vanaf studiejaar 2025-2026 gaan de studenten aan vijf leeruitkomsten werken in deze eenheid.

5.3 Datapunten

In het tweede en derde jaar van de opleiding wordt er gewerkt met de term ‘touchpoints’ en in het vierde jaar met de term ‘bewijsstukken’; in beide gevallen wordt hiermee het werk van studenten bedoeld waarmee het handelen in relatie tot één of meerdere leeruitkomsten wordt aangetoond, met bijbehorende feedback.

In het tweede jaar moeten de studenten minimaal zes touchpoints verzamelen. Hierbij worden meer kaders geboden om studenten richting te geven. Er wordt gevraagd méér feedback op te halen dan het aantal touchpoints dat wordt aangemaakt en er worden sjablonen aangereikt in eJournal (digitale portfolio systeem) die studenten kunnen benutten voor een touchpoint (door de gekozen opdracht uit te werken). Op deze manier wordt het werken volgens de principes van programmatisch toetsen opgebouwd ter voorbereiding op het derde jaar, waarin deels kaders worden geboden.

In het derde jaar hebben studenten meer zelfregie en moeten ze zelf bedenken wanneer en op welke manieren (vorm en context) ze de leeruitkomsten aantonen. De opleiding moedigt studenten aan om gedurende de stage gelijktijdig aan de leeruitkomsten te werken. Studenten verzamelen de bewijsstukken op de werkplek in de stagepraktijk. Voorbeelden hiervan zijn een filmfragment van een coachingsgesprek of training en een deel van de uitwerking van een contextanalyse op papier. De opleiding geeft aan dat hoe meer studiepunten studenten kunnen behalen bij het aantonen van een leeruitkomst, hoe meer touchpoints er nodig zijn om tot saturatie² te komen. Dit aantal kan per student en per omvang en uitwerkingsniveau van de touchpoints verschillen, maar studenten moeten in minimaal twee of drie verschillende situaties of contexten kunnen aantonen dat zij aan hun ontwikkeling op de leeruitkomst hebben gewerkt. Verder zijn er een aantal richtlijnen voor de touchpoints, zoals dat studenten bij elk touchpoint moeten benoemen welk deel/delen van de leeruitkomst wordt/worden aangetoond. Hiernaast moet het geheel aan touchpoints de gehele leeruitkomst omvatten waarbij op iedere leeruitkomst feedback is gegeven vanuit verschillende perspectieven en moet de bewijslast vanuit verschillende contexten/situaties/doelgroepen/activiteiten/bronnen worden verzameld. Feedback vanuit de praktijkorganisatie is een vereiste tijdens het stagejaar. De opleiding geeft aan dat de werkpraktijk namelijk het beste de kwaliteit van het handelen in die context kan beoordelen. Voorbeelden van touchpoints voor de leeruitkomst persoonlijke en professionele ontwikkeling (leerjaar 3) zijn een reflectieverslag, mindmap, reflectie op een uitgevoerd gesprek in een dagboekfilmpje en (terugblik op) een gesprek met praktijkbegeleider waarin feedback op professioneel handelen wordt gegeven.

In jaar 4 hebben de studenten ook veel vrijheid wat betreft de bewijsstukken, maar is er ook sprake van een logische volgorde en samenhang omdat de studenten vooronderzoek nodig hebben om op basis daarvan een product te kunnen maken. Wat betreft het aantal bewijsstukken is er geen minimum of richtlijn. Per bewijsstuk moeten studenten van meerdere mensen feedback vragen en in het geval van opbouwende feedback laten zien hoe/wat ze hiervan geleerd hebben. Daarnaast kent ook jaar vier een leeruitkomst die betrekking heeft op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student (Reflectie op professionele identiteit). Dit is een doorlopende leerlijn door de onderwijsjaren heen. Deze

² Saturatie is het moment dat een extra datapunt niets meer verandert aan het totaalbeeld over de student, en daarmee aan de beslissing die wordt genomen over die student.

leeruitkomst dient eveneens door middel van bewijslast (vrije vorm) en feedback (en een oordeel op de bewijslast) aangetoond te worden.

5.3.1 Rol van kennis

In de eerste twee jaar van de opleiding staat vooral het vergaren van kennis centraal en vindt toepassing daarvan plaats in de vorm van concrete, relatief ingekaderde beroepsopdrachten (dit valt dus grotendeels buiten het onderwijs dat op dit moment programmatisch is ingericht). In jaar drie en vier ligt de focus op het toepassen van deze kennis in de praktijk. Hiernaast staat bij sommige leeruitkomsten/criteria ook aangegeven dat studenten moeten onderbouwen vanuit bronnen.

5.4 Leerfunctie

In het derde jaar lopen de studenten 10 maanden stage. Hierbij worden zij begeleid door een coach vanuit de opleiding. Een coach begeleidt een groep van maximaal 15 studenten. Deze groep komt drie keer per onderwijsperiode samen voor '*Coaching on the Job*'. Tijdens de eerste bijeenkomsten wordt er ook aandacht besteed aan het vullen van het dossier (portfolio) (wat zijn passende touchpoints bij de leeruitkomsten, wanneer heb je voldoende verzameld?) en het werken met eJournal (het digitale portfolio systeem). Maar er wordt ook aandacht besteed aan 360 graden feedback (wat houdt het in, wie kunnen studenten hiervoor vragen?) en de invulling van het beslismoment voor het toekennen van de studiepunten. Tijdens de andere bijeenkomsten kunnen studenten hun touchpoints met bijbehorende feedback meenemen om met elkaar te bespreken. Ze kunnen feedback van elkaar verzamelen en met elkaar meedenken. Bijvoorbeeld over de vraag hoe een student binnen diens specifieke stagecontext een leeruitkomst ontwikkelt en kan aantonen. Hiernaast worden er ook meer inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd, waarin studenten bijvoorbeeld workshops voor elkaar verzorgen over een thema/instrument/onderwerp uit hun stagecontext of thema's/modellen/stukjes training meenemen om te oefenen en/of samen de verdieping op te zoeken.

De coach begeleidt studenten in het derde jaar ook bij het werken aan de leeruitkomst persoonlijke en professionele ontwikkeling. Dit gebeurt in groepjes van maximaal vijf studenten, twee keer per periode. Tijdens deze bijeenkomsten neemt de sturing vanuit de coach steeds meer af, waarbij studenten steeds meer de regie nemen. Tijdens deze bijeenkomsten staan de studenten stil bij hun persoonlijke leerdoelen, kunnen ze casuïstiek inbrengen en hierop reflecteren en wordt er stil gestaan bij hun professionele identiteit. Tijdens de laatste reflectiebijeenkomst presenteren studenten op een manier die past bij hun eigen professionele identiteit, hun ontwikkeling ten opzichte van leeruitkomst 3. Deze presentatie geldt ook als een touchpoint, waarop ze feedback kunnen vragen van medestudenten en eventueel van de praktijk(begeleider).

5.4.1 Feedbackmomenten en -perspectieven

Feedback speelt een grote rol in de opleiding. In de eerste jaren krijgen studenten al training waarin ze veel oefenen met sociale vaardigheden (zoals coaching en training) waarin ze elkaar telkens weer feedback geven op hun handelen. Hierdoor zijn de meeste studenten al ervaren op het gebied van feedback geven op gedrag en zijn de studenten goed voorbereid op het geven en ontvangen van feedback in leerjaar drie.

Voor wat betreft de programmatische onderdelen in de opleiding geldt dat studenten altijd meer feedback, vanuit meerdere perspectieven, dan touchpoints/bewijsstukken moeten verzamelen voor de leeruitkomsten. Studenten leveren hun touchpoints/bewijsstukken voor 360 graden feedback in via eJournal. Hier zijn geen vaste momenten voor, dit gebeurt op eigen initiatief. De feedback die studenten ontvangen is vooral gericht op de eigen competentiebeheersing en niet zozeer op het vermogen van de student om het uitgevoerde werk treffend (schriftelijk) vast te leggen in eJournal (kwaliteit van het 'product' zelf). Studenten verzamelen feedback vanuit de praktijkbegeleider, andere collega's, medestudenten, andere betrokkenen uit de werkpraktijk, et cetera. Studenten worden gestimuleerd om in ieder geval meerdere personen per touchpoint/bewijsstuk te vragen, maar er is geen minimaal aantal feedbackperspectieven per touchpoint/bewijsstuk. Belangrijk is dat de feedbackgevers passend zijn en daadwerkelijk iets kunnen zeggen over de kwaliteit van het werk van de student.

De studenten verzamelen de feedback door middel van een feedbackverzoek via eJournal met daarbij aangegeven op welke leeruitkomst en bijbehorende criteria de student graag feedback wil ontvangen. Hiernaast kan de feedbackgever zelf aanvullende criteria selecteren. De feedbackgever beoordeelt de criteria aan de hand van drie niveaus: oranje (lerende, onder eindniveau), lichtgroen (voldoende bekwaam, op eindniveau) en donkergroen (excellent, boven eindniveau). Met het eindniveau wordt het niveau van een gemiddelde student na 10 maanden stage binnen de organisatie bedoeld. De feedbackgevers geven een narratieve toelichting met feedback en feedforward. Hiernaast is er ruimte voor algemene feedback (gekoppeld aan de leeruitkomst). In eJournal zijn bij de criteria 'denk aan' suggesties geformuleerd om studenten te stimuleren en inspireren. Deze suggesties zijn ook helpend voor feedbackgevers in het concretiseren van op welke onderdelen feedback gegeven kan worden, maar kunnen ook aan de voorkant, bijvoorbeeld tijdens ontwikkelgesprekken worden gebruikt om de criteria en (suggesties voor) touchpoints/bewijsstukken met studenten te bespreken. Vanuit de opleiding krijgen feedbackgevers handvatten aangereikt voor het geven van kwalitatief goede feedback (informatie tijdens kick-off, instructies en hulpvragen op touchpoint -formulieren in eJournal en een hand-out).

5.4.2 Rol van self-assessment

In het tweede jaar van de opleiding, bij persoonlijk leiderschap, schrijven de studenten halverwege het jaar en aan het einde van het studiejaar een zelfreflectie en verzamelen hierover peerfeedback. Op deze manier is dit ook een tussentijds moment om te kijken waar studenten staan in hun ontwikkeling en oefenen de studenten alvast met het maken van een zelfreflectie voor jaar drie en vier. Dan schrijven de studenten namelijk een zelfreflectie (evaluatie) ter voorbereiding op de ontwikkelingsmomenten met hun coach. Hierbij kijken ze naar hetgeen ze al hebben verzameld in hun dossier en beoordelen zij zichzelf door te kijken waar ze staan in hun ontwikkeling en aangetoonde niveau.

5.4.3 Ontwikkelingsmoment

In het derde en vierde jaar van de opleiding zijn er ontwikkelingsmomenten; dit zijn tussenevaluatiemomenten tussen de coach en student. In het derde jaar is er geen vast aantal ontwikkelingsmomenten, maar studenten moeten wel minimaal één keer deelnemen (voorwaarde voor de high-stake beslissing); de richtlijn is dat er twee ontwikkelingsmomenten zijn per semester. In het vierde jaar wordt er wel gestuurd op minimaal drie ontwikkelingsmomenten tijdens het semester. Deze keuze is gemaakt om zicht te houden op de ontwikkeling richting het eindniveau. De tot dan toe ingeleverde touchpoints/bewijsstukken (en bijbehorende feedback) dienen als input voor het moment waarmee tussentijds wordt gecheckt hoe het ervoor staat met de ontwikkeling van de student op de leeruitkomsten en het aantonen hiervan. Tijdens het gesprek worden de touchpoints/bewijsstukken op procesniveau besproken: hoeveel touchpoints/bewijsstukken zijn er, hoe kwalitatief en divers zijn deze en welke feedback is hierop gegeven, en waar staat de student ten opzichte van het beoogde eindniveau? Dit gebeurt aan de hand van de drie niveaus: oranje (lerende, onder eindniveau), lichtgroen (voldoende bekwaam, op eindniveau) en donkergroen (excellent, boven eindniveau). Ter voorbereiding op het moment vult de student een formulier in (zelfevaluatie) waarin de student in het derde jaar op het niveau van de succescriteria de balans opmaakt en in het vierde jaar op het niveau van de leeruitkomst. De docent accordeert het formulier na het gesprek, met verwerking van eventuele toevoegingen. Dit formulier wordt toegevoegd aan het dossier van de student. Vervolgens kan de student de ontwikkelpunten op basis van het gesprek oppakken en aan de slag gaan met een deel/delen van de leeruitkomst(en) waar nog groei in nodig is.

5.4.4 Driegesprek met student, coach en praktijkbegeleider

Tijdens de 10 maanden dat de studenten in het derde jaar stagelopen, voeren zij drie keer een driegesprek samen met de coach en praktijkbegeleider: kennismaking, tussenevaluatie en eindevaluatie. Ter voorbereiding op de tussen- en eindevaluatie maakt de student een zelfreflectie/evaluatie op het niveau van de gehele leeruitkomst; dus niet op succescriterium- of op

touchpointniveau, maar meer holistisch. De praktijkbegeleider leest deze en geeft de student feedback, eveneens op het niveau van de leeruitkomst. Tijdens de gesprekken wordt er ingezoomd op de ontwikkeling van de student op de leeruitkomsten en de bijbehorende feedback. Studenten kunnen dit moment opnemen als datapunt in het dossier door na afloop van de gesprekken een verslag te schrijven met daarin de ontvangen feedback en het geplande vervolg.

5.5 Beslisfunctie

In het tweede jaar van de opleiding is er geen zwaarwegend beslismoment over de leeruitkomst persoonlijk leiderschap. Tijdens dit jaar oefenen de studenten vooral met het uploaden van bewijslast, het vragen van feedback en zelfreflectie. De studiepunten worden toegekend na een summatieve eindtoets (presentatie).

In het derde jaar beslissen de studenten zelf wanneer zij deelnemen aan het beslismoment en welke leeruitkomst/leeruitkomsten hierbij centraal staat/staan. Het kan hierbij dan gaan om één, twee of drie leeruitkomsten, uiteenlopend van 10 tot 60 studiepunten. De coach heeft een adviserende rol in het wel of niet deelnemen aan het beslismoment, maar het advies is geen voorwaarde om dit uiteindelijk wel of niet te doen. Een voorwaarde om deel te nemen aan het beslismoment is wel dat studenten (recent) een ontwikkelingsmoment hebben gehad met hun coach. Daarnaast is urenregistratie een voorwaarde voor deelname aan het beslismoment voor leeruitkomst 3 (persoonlijke en professionele ontwikkeling); studenten ontwikkelen zich het hele stagejaar en moeten voor het aantonen van deze leeruitkomst dan ook het grootste gedeelte van hun stage hebben gelopen.

Ter voorbereiding op het beslismoment schrijven de studenten een 'Motivatatie beslismoment' waarin zij toelichten wat maakt dat zij opgaan voor de leeruitkomst en in hoeverre er voldoende verschillende, passende touchpoints zijn verzameld door het jaar heen (saturatie, triangulatie en aggregatie), feedback structureel aanwezig is en of er nog datapunten zijn toegevoegd na het meest recente ontwikkelingsmoment en wat daar de toegevoegde waarde van is. De coach van de student vult hierop aan in het 'Advies beslismoment', waarbij tevens gelet wordt op aggregatie (samenhang datapunten en leeruitkomsten), saturatie, triangulatie (leeruitkomst is voldoende divers aangetoond) en de ontvangen feedback. Deze twee documenten, het laatste ontwikkelingsmoment voor de leeruitkomst en de feedback in eJournal vormen het startpunt van het beslismoment.

Tijdens het beslismoment besluit een besliscommissie over het wel of niet behalen van de leeruitkomst door de student en dus het toekennen van studiepunten. Dit gebeurt op een holistische manier waarbij er naar de leeruitkomst in zijn geheel wordt gekeken. De besliscommissie bestaat uit twee examinatoren: een eerste, onafhankelijke examiner en een tweede examiner, de coach van de

student. Het besluit wordt gebaseerd op basis van de Motivatie beslismoment, het Advies beslismoment van de coach, het laatste ontwikkelingsmoment en alle gegeven feedback in eJournal. De eerste examiner komt op basis van deze documenten tot een besluit, waarbij tussentijds om verduidelijking bij de tweede examiner (coach) gevraagd kan worden. Wanneer de eerste examiner tot een beslissing komt, kan de tweede examiner zich hierbij aansluiten of het gesprek hierover aan gaan. De besliscommissie komt tot een beslissing in woordkwalificatie en onderbouwt deze met een toelichting. Indien nodig zoomt de besliscommissie verder in op het dossier om zo tot een duidelijker beeld te komen. Mochten de twee examinatoren er samen niet uitkomen, dan kan de besliscommissie worden vergroot naar vier examinatoren.

In jaar 4 kunnen de studenten in één keer 30 EC behalen; het gaat hierbij om één geheel waarin zeven leeruitkomsten centraal staan die op voldoende niveau moeten zijn. Studenten kunnen voor het beslismoment op wanneer ze er klaar voor zijn, meestal aan het eind van het semester. Vanuit de opleiding is er de voorkeur dat studenten pas deelnemen aan het beslismoment wanneer zij, samen met hun leercoach, het beeld hebben dat zij de leeruitkomsten duidelijk beheersen. Studenten verzamelen alle bewijslast (voorzien van feedback) in hun portfolio om de leeruitkomsten aan te tonen. De weg naar de beslissing is vergelijkbaar met het praktijkleren in jaar drie; studenten schrijven een Motivatie en de leercoach een Advies. De besliscommissie kent de 30 EC toe wanneer uit het patroon van voorgaande beoordelingen blijkt dat de student de leeruitkomsten heeft behaald. De beslismomenten worden door twee onafhankelijke examinatoren uitgevoerd.

5.5.1 Remediëren

Wanneer een student in jaar drie en vier nog niet heeft kunnen aantonen de leeruitkomst(en) te beheersen, wordt er gekeken of de student nog meer bewijslast heeft en/of kan verzamelen. Indien dit in jaar drie niet het geval is, zal een student langer stage moeten lopen, specifiek gericht op een leeruitkomst die nog niet behaald is.

6 PORTRET MASTER ONTWERPEN VAN EIGENTIJS LEREN (MOVEL) – JULI 2024

De Masteropleiding Ontwerpen van Eigentijds Leren (MOVEL) is gestart in studiejaar 2019-2020. Het is een tweejarige deeltijdopleiding (60 EC) die geheel programmatisch is ingericht. Het eerste jaar bestaat uit 2 onderwijseenheden van ieder 15 EC en het tweede jaar bestaat uit 1 onderwijseenheid van 30 EC. Het gemiddelde aantal studenten per cohort is 20-25. De opleiding is bedoeld voor leraren/docenten die werkzaam zijn in het onderwijs (po/vo/mbo/hbo); tijdens de opleiding ontwikkelen zij een eigen visie op eigentijds onderwijs die is afgestemd op de school/organisatie waar zij werkzaam zijn en ontwerpen zij eigentijds onderwijs voor de eigen klas (jaar 1) en de eigen school (jaar 2).

6.1 Programmatisch toetsen

Passend bij de visie van de opleiding is gekozen voor een eigentijds concept van onderwijs en voor toetsing als integraal onderdeel daarvan. Bij het ontwerpen van de opleiding in 2017 is daarom besloten om programmatisch te gaan toetsen. De opleiding heeft ontwerpprincipes uitgewerkt en ontwerpkeuzes gemaakt voor het begeleiden, beoordelen en beslissen van en over de ontwikkeling van studenten en hun beheersing van de vijf eindkwalificaties. De opleiding heeft als uitgangspunt dat het leer- en ontwikkelproces van de studenten in dienst staat van het leren en ontwikkelen zelf. Daarnaast levert dezelfde informatie uit het feedbackproces op de verschillende feedbackniveaus (inhoud/taak, proces, zelfregulatie en (professionele) identiteit) input voor de beslissing over het toekennen van studiepunten. De opleiding geeft aan dat het de taak van de opleiding is om studenten hierbij uit te dagen met diverse en relevante leeractiviteiten en opdrachten. Zij werken in dat kader aan diverse beroepsproducten. Hierbij is het belangrijk dat studenten hun eigen leerproces aangaan en zich openstellen voor ontwikkeling. De opleiding geeft aan dat programmatisch toetsen past bij een holistische benadering waarbij naar de gehele ontwikkeling van de student wordt gekeken over een wat langere periode.

6.2 Eindkwalificaties

In het beroepsbeeld van de MOVEL worden vijf eindkwalificaties uitgewerkt op drie niveaus (begin-, tussen- en eindniveau), met bijbehorende beoordelingscriteria en indicatoren. De eindkwalificaties staan centraal gedurende de gehele opleiding. Het beginniveau moet de student hebben behaald na OWE 1, het tussenniveau na OWE 2 en het eindniveau na OWE 3. De niveaus kenmerken zich door een toename in zelfstandigheid waarmee studenten werken aan vraagstukken, een toename van de complexiteit van de vraagstukken en een verschuiving in de focus/context van het vraagstuk (van micro- naar mesoniveau). De eindkwalificaties zijn terug te vinden in Tabel 4.

Tabel 4
Eindkwalificaties MOVEL

A. Visie, professionele identiteit & stuurkracht:

De masterleraar ontwikkelt op basis van verantwoorde keuzes een visie op eigentijds onderwijs, uitgaande van relevante en actuele maatschappelijke- en technologische ontwikkelingen, wetenschappelijke inzichten en de eigen onderwijspraktijk. De masterleraar reflecteert op de eigen professionele identiteit, versterkt zijn eigen stuurkracht en draagt bij aan het veranderingsproces in de eigen organisatie. Hiervoor is hij regelmatig in dialoog met relevante actoren in- en buiten de eigen schoolorganisatie.

B. Onderzoeken & Evalueren:

De masterleraar analyseert, onderzoekt, evalueert en beoordeelt de eigen onderwijspraktijk en onderwijsinnovaties kritisch op basis van wetenschappelijke en actuele kennis en inzichten, toetst deze analyses en oordelen door hierover in dialoog te gaan met relevante actoren in- en buiten de eigen schoolorganisatie.

C. Ontwerpen & ontwikkelen:

De masterleraar ontwerpt en ontwikkelt, in dialoog en samenwerking met collega's, innovatieve en creatieve experimenten voor de eigen onderwijspraktijk, passend bij een visie op eigentijds onderwijs met het doel om het leren van leerlingen/studenten te bevorderen.

D. Uitvoeren & handelen: De masterleraar voert innovatieve en creatieve experimenten uit om het leren van leerlingen/studenten te bevorderen en beschikt over een uitgebreid handelingsrepertoire met betrekking tot eigentijds onderwijs.

E. Leren en lesgeven met ICT:

De masterleraar beschikt over de competenties leren en lesgeven met ICT.

Opmerking. Overgenomen uit Master ontwerpen van eigentijds leren (MOVEL). *Handboek begeleiden, beoordelen en beslissen. Studiejaar 1 en 2 – OWE 1, OWE 2 & OWE 3, Cohort 2024 (1e jaars), 2023 (2e jaars), en eerder* (p. 28) door L. Jakobs en E. Folmer, 2024, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

De eindkwalificaties A en B hebben een begin-, tussen- en eindniveau. De eindkwalificaties C, D en E hebben een tussen- en eindniveau. Zie ter illustratie Tabel 5 waarin een deel van de beoordelingscriteria van eindkwalificatie B zijn uitgewerkt op de 3 niveaus.

Tabel 5
Uitwerking van eindkwalificatie B

Eindkwalificatie B De masterleraar analyseert, onderzoekt, evalueert en beoordeelt de eigen onderwijspraktijk en onderwijsinnovaties kritisch op basis van wetenschappelijke en actuele kennis en inzichten, toetst deze analyses en oordelen door hierover in dialoog te gaan met relevante actoren in- en buiten de eigen schoolorganisatie. (Onderzoeken en evalueren)		
OWE1	OWE2	OWE3
BB1. heeft diepgaande kennis over en inzicht in pedagogisch, didactisch handelen, het organiseren en uitvoeren van eigentijds onderwijs in de onderwijspraktijk, het monitoren en evalueren van onderwijs, professionele agency/stuurkracht en (ontwerp)onderzoek (micro) (Kennis en inzicht)	BT1. heeft diepgaande kennis over en inzicht in pedagogisch, didactisch handelen, het organiseren en uitvoeren van eigentijds onderwijs in de onderwijspraktijk, het monitoren en evalueren van onderwijs, professionele agency/stuurkracht en (ontwerp)onderzoek (micro) (Kennis en inzicht)	BE1. heeft diepgaande kennis over en inzicht in pedagogisch, didactisch handelen en het organiseren en uitvoeren van eigentijds onderwijs in de onderwijspraktijk, professionele agency/stuurkracht en (ontwerp) onderzoek (micro & meso) (Kennis en inzicht)
De student - kan enkele relevante (wetenschappelijke) literatuurbronnen (minimaal vijf) raadplegen om tot verdiepende inzichten te komen rondom vraagstukken in het primaire proces (micro) - kan enkele relevante kernconcepten (minimaal drie) die in de opleiding worden/zijn aangeboden doorgronden om tot verdiepende inzichten te komen rondom een specifiek (innovatie)vraagstuk in het primaire proces (micro)	De student - kan meerdere relevante (wetenschappelijke) literatuurbronnen (minimaal acht) raadplegen om tot verdiepende inzichten te komen rondom een specifiek (innovatie)vraagstuk in het primaire proces (micro) - kan meerdere kernconcepten (minimaal vijf) die in de opleiding worden/zijn aangeboden doorgronden om tot verdiepende inzichten te komen rondom een specifiek (innovatie)vraagstuk in het primaire proces (micro) - heeft kennis en inzicht in de kernconcepten van de opleiding zoals vermeld in de toetsmatrijs voor de VGT die in de opleiding al aangeboden zijn	De student - kan meerdere relevante (wetenschappelijke) literatuurbronnen (minimaal tien) raadplegen om tot verdiepende inzichten te komen rondom een specifiek (innovatie)vraagstuk op schoolniveau (meso) - kan meerdere kernconcepten (minimaal acht) die in de opleiding worden/zijn aangeboden doorgronden om tot verdiepende inzichten te komen rondom een specifiek (innovatie)vraagstuk in het primaire proces (micro) en op schoolniveau (meso) - heeft kennis en inzicht in de kernconcepten zoals vermeld in de toetsmatrijs voor de voortgangstoets

Opmerking. Overgenomen uit Master ontwerpen van eigentijds leren (MOVEEL). *Handboek begeleiden, beoordelen en beslissen. Studiejaar 1 en 2 – OWE 1, OWE 2 & OWE 3, Cohort 2024 (1e jaars), 2023 (2e jaars), en eerder* (p. 28) door L. Jakobs en E. Folmer, 2024, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Tijdens de twee opleidingsjaren worden er zeven thema's in een concentrisch curriculum aangeboden: Pedagogische professionaliteit van de docent, Ontwerpprincipes en didactiek van eigentijds leren, Eigentijds beoordelen en beslissen, Ontwerponderzoek, Stuurkracht, Onderwijs en samenleving en Onderwijs en ict.

6.3 Datapunten

Het doen van ontwerponderzoek naar een innovatievraagstuk van de school, opleiding of instelling waar de student werkzaam is, loopt als een rode draad door de drie OWE's. Hiervoor maken de studenten twee keer, in beide jaren van de opleiding, een beroepsproduct dat bestaat uit drie deelberoepsproducten: (1) vooronderzoek (bestaande uit probleemanalyse, theoretische verkenning, praktijkverkenning en reflectie), (2) ontwerp en evaluatieplan en (3) uitvoering en evaluatie. Naast het beroepsproduct zijn er nog zes andere toetsvormen:

1. Positionpaper (OWE 1, 2 en 3): de studenten schrijven in beide studie jaren een positionpaper waarin ze beschrijven waarom hun mening over eigentijds onderwijs bruikbaar en interessant is. Het eerste positionpaper wordt geschreven voor OWE1 en een herijking in OWE2, ofwel binnen het eerste studiejaar. Het tweede positionpaper wordt geschreven binnen OWE3, ofwel het tweede studiejaar. Het tweede positionpaper kan gedeeltelijk een herziening of aanvulling zijn op het positionpaper uit het eerste jaar, maar het kan ook een totaal ander thema/andere focus hebben, afhankelijk van de ontwikkeling die de student doormaakt en de impact daarvan op de visievorming.
2. Portfolio onderwijs met ict en gesprek (OWE 1, 2 en 3): studenten stellen een portfolio op rondom eindkwalificatie E (leren en lesgeven met ict) en voeren een gesprek (CGI) om dieper op hun bewijsmaterialen in te gaan. Hiermee tonen ze hun competenties op het gebied van leren en lesgeven met ict aan op tussenniveau (OWE 1 en 2) en op eindniveau (OWE3).
3. Presentatie kennisopbrengst & reflectie Professionele Leergemeenschap (PLG) (OWE 2): samen met medestudenten wordt er een presentatie gegeven waarin de inhoudelijke opbrengst van de PLG terugkomt en wordt gereflecteerd op het gezamenlijke leerproces in de PLG.
4. Videoselfie Stuurkracht (OWE 2 en OWE 3): studenten maken, aan het eind van beide studie jaren een video over hun individuele stuurkracht/identiteitsontwikkeling, waarbij ze reflecteren op hun eigen leerdoelen en tussendoelen.
5. Voortgangstoets (VGT) (OWE 2 en OWE 3): dit is een kennistoets die studenten meerdere keren maken gedurende de opleiding.
6. Eventueel aanvullend materiaal (OWE 1, 2 en 3): studenten kunnen zelf materiaal verzamelen of aanvullende opdrachten of producten maken om hun eindkwalificaties verder te ontwikkelen en beheersing daarvan te laten zien (vrije keuze). Soms wordt van deze mogelijkheid gebruik gemaakt wanneer de overige producten nog niet alle eindkwalificaties aantonen, maar meestal kunnen studenten

met de vaststaande toetsvormen/opdrachten de beoogde eindkwalificaties ontwikkelen en hun beheersing laten zien.

De toetsvormen moeten aan bepaalde normen voldoen, maar studenten zijn wel vrij in bijvoorbeeld het kiezen van een thema en aanpak om aan de opdracht te werken. Vanuit de opleiding wordt er een tijdspad voorgesteld, maar studenten mogen hier ook vanaf wijken om zo zelf te bepalen wanneer ze aan welke toetsvorm werken. Binnen de opleiding zijn de datapunten de informatie uit het feedbackproces tijdens het werken aan beroepsproducten en tijdens het deelnemen aan de PLG en intervisie. Docenten van de opleiding beoordelen de datapunten door per eindkwalificatie de onderliggende beoordelingscriteria te beoordelen aan de hand van een 3-punts ontwikkelingsschaal (onder, naar of boven verwachting) en geven op basis hiervan gerichte feedup, feedback en feedforward op de beoordelingscriteria en dit wordt vastgelegd in het digitaal portfolio eJournal.

6.3.1 Rol van kennis

Tijdens de opleiding werken studenten aan een verdieping en verbreding van hun kennisbasis op masterniveau. De opleiding zet ook een voortgangstoets in om de opbouw van deze kennisbasis te stimuleren: een (digitale) meerkeuze kennistoets die dan ook raakt aan de gehele kennisbasis van de opleiding. De studenten maken de toets in leerjaar 1 (OWE 2) en leerjaar 2 (OWE 3). Deze toets, het resultaat hiervan en een reflectie daarop, is een datapunt. De studenten hoeven geen minimaal percentage te behalen op deze toets, maar zij reflecteren aan de hand van hun resultaten, de inhoudelijke (zeven)thema's en eindkwalificaties op hoe hun kennisontwikkeling verloopt. Hierbij kijken de studenten of het naar hun eigen inzicht nodig is om aanvullingen te doen, bijvoorbeeld het aanvullen van de beroepsproducten of hier expliciet feedback op vragen of aanvullende literatuur bestuderen en daar eventueel verslag van doen.

6.4 Leerfunctie

In het eerste jaar komen studenten één keer per week naar de opleiding toe; in het tweede jaar is dit één keer in de twee weken. In de leercoachochtenden is er ruimte voor onder andere ontwikkeling van de beoogde eindkwalificaties in de professionele leergemeenschap, intervisie en feedbackrondes. In de middagen worden er (gast)lessen gegeven, die aansluiten bij de thema's van de opleiding.

6.4.1 Feedbackmomenten en -perspectieven

De feedbackrondes staan elke twee weken gepland, waarbij studenten individueel worden begeleid in hun leercoachgroep; hierbij kunnen studenten hun (beroeps)producten met gerichte feedbackvragen voorleggen. Een leercoachgroep bestaat uit zes à zeven studenten en één vaste leercoach die het

feedbackproces begeleidt. Studenten krijgen elk studiejaar een vaste leercoach, die ze begeleidt in de intervisie en vorming van de PLG. Hiernaast begeleidt de leercoach de studenten in het proces rondom de ontwikkeling en beheersing van de eindkwalificaties en houdt, samen met de andere leercoaches, zicht op de voortgang van de studenten. De leercoaches zijn, samen met de student, verantwoordelijk voor (het begeleiden van) de feedbackdialoog, waarbij de sturing van de leercoach gedurende de opleiding afneemt. De feedback op de ontwikkeling en beheersing van de eindkwalificaties bij de beroepsproducten wordt verzorgd door het drietal van leercoaches voor de hele groep.

Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de variatie in feedbackperspectieven en de vaste leercoach begeleidt de studenten daar ook bij indien nodig. Naast de feedback van de leercoaches moeten studenten ook feedback van medestudenten verzamelen. Hiernaast kunnen zij zelf nog andere feedbackperspectieven kiezen, bijvoorbeeld collega's van de werkplek of experts (bijvoorbeeld docenten van één of meerdere thema's binnen de opleiding). De feedback van andere experts uit de opleiding en de aanpalende onderzoeksteams wordt regelmatig georganiseerd in zogenaamde feedbackcarroussels. Hierbij kunnen studenten hun vragen voorleggen aan verschillende experts en er wordt gewerkt volgens de principes van door- en aanschuiven bij een groepje wat een, voor de student op dat moment, relevant topic bespreekt.

Studenten leggen zelf vast wat betekenisvol is voor hun eigen ontwikkeling, ten aanzien van het werken aan de (beroeps)producten in het licht van de eindkwalificaties. Deze feedback wordt door de student in het digitale portfolio geplaatst en wordt regelmatig door de leercoach met de student besproken om de ontwikkeling te volgen en mogelijk om diepere inzichten te verkrijgen (ook onderdeel van de feedbackdialoog). Tevens bespreken de studenten de feedback met medestudenten en zij kunnen, op uitnodiging van de student, hier aanvullingen op doen en/of feedback geven (in het digitale portfolio). Voorheen werd hiervoor gebruikt gemaakt van Scorion, maar vanaf studiejaar 2024-2025 stapt de opleiding over naar eJournal voor het digitale portfolio, waarbij de datapunten van de studenten worden beoordeeld op in ontwikkeling, op niveau of boven niveau.

6.4.2 Beoordelingsrubric

De beoordelingsrubric, waarin de vijf eindkwalificaties zijn uitgewerkt, kunnen de studenten gebruiken om hun eigen leren te sturen, ontwikkelvragen op te stellen en gericht feedback te vragen. In de rubric zijn de vijf eindkwalificaties op drie niveaus beschreven: (1) beginnend masterleraar/docent (beginniveau, OWE 1), (2) bijna masterleraar/docent (tussenniveau, OWE 2) en (3) masterleraar/docent (eindniveau, OWE 3). Bij elk niveau zijn beoordelingscriteria en aandachtspunten/indicatoren geformuleerd. De docenten en leercoaches kunnen de rubric gebruiken om studenten te begeleiden en voor het geven van feedback, feed up en feedforward. De rubric is voor elk datapunt hetzelfde, waarbij

een selectie van eindkwalificaties centraal staat. De rubric wordt ook ingezet bij het nemen van beslissingen en het toekennen van studiepunten.

6.4.3 Rol van self-assessment

Binnen de opleiding is er ook ruimte voor self-assessment. Deze zelfbeoordeling is input voor de voortgangsgesprekken en het startpunt voor de Master Beslis Procedure door de Master Beslis Commissie (MBC). De student vult ter voorbereiding op het voortgangsgesprek het zelfbeoordelingsformulier in, waarbij de student per eindkwalificatie de zelfbeoordeling (in ontwikkeling, op niveau, boven niveau) moet onderbouwen met behulp van alle ontvangen beoordelingen. Hiernaast geeft de student een inschatting van het overall niveau (onder, naar of boven verwachting). De input van dit zelfbeoordelingsformulier, aangevuld door de betrokken leercoaches, wordt meegenomen tijdens de docentvergaderingen richting de MBC.

6.4.4 Voortgangsgesprekken

Per periode vindt er een voortgangsgesprek plaats waarin de ontwikkeling en opbrengsten van de studenten centraal staan. Het gesprek wordt gevoerd in de leercoachgroep (met medestudenten en de leercoach). De zelfbeoordeling van de student dient als startpunt en tijdens het gesprek verzamelt de student feedback van de medestudenten en de leercoach. Met dit formele moment (medium stake) wordt gekeken waar de studenten staan, waar zij naartoe gaan en wat mogelijke vervolgstappen zijn. Na het voortgangsgesprek maken de studenten een gespreksverslag (eventueel aangevuld door de leercoach) dat zij in hun portfolio plaatsen en passen eventueel hun zelfbeoordeling aan. Dit definitieve zelfbeoordelingsformulier dient, als de student zo ver is, vervolgens als startpunt van de beslisprocedure en daarmee als input voor de high stake beslissing van de MBC.

6.5 Beslisfunctie

Per studiejaar worden er ten minste 3 momenten georganiseerd waarop zak/slaagbeslissingen worden genomen. Na elke OWE is er een beslismoment om studiepunten te kunnen behalen. Bij OWE 1 worden er 15 studiepunten toegekend als er wordt voldaan aan het beginniveau, bij OWE 2 15 studiepunten wanneer wordt voldaan aan het tussenniveau en tot slot worden er bij OWE 3 30 studiepunten toegekend wanneer er wordt voldaan aan het eindniveau. Er wordt een holistisch oordeel per eindkwalificatie gegeven bij de zak/slaagbeslissing, waarbij elke eindkwalificatie met een voldoende moet worden beoordeeld.

Studenten bepalen zelf of zij deelnemen aan een beslismoment; de leercoach geeft hier geen advies in. Het zelfbeoordelingsformulier van de student is het startpunt voor de beslisprocedure en hier wordt

tijdens de gehele procedure mee gewerkt. Bij dit formulier is het belangrijk dat hetgeen de student heeft ingevuld, terug te leiden is naar de narratieve feedback in het digitale portfolio. De docenten (onder andere leercoaches en experts in jaar 1, beroepsproductbegeleiders en leercoaches in jaar 2) bestuderen individueel de zelfbeoordelingsformulieren (en indien nodig de portfolio's) van de studenten die zij een beoordeling hebben gegeven. Hierbij schrijven ze in een bespreekformulier, waarin alle beslissingen samenkomen, in een korte reflectie of zij zich kunnen vinden in de zelfbeoordeling van de student en waarom. Vervolgens formuleren de docenten tijdens de docentenvergadering gezamenlijk in datzelfde document een onderbouwde reflectie op de zelfbeoordeling van de studenten. Dit geeft de MBC aanvullende informatie voor de te nemen beslissing.

De MBC bestaat uit de HAN-lector Eigentijds beoordelen en beslissen en twee werkvelddeskundigen (een van hen is tevens alumnus). Zij bekijken de portfolio's, zelfbeoordelingsformulieren, gespreksverslagen en de onderbouwde reflecties van de docenten. De informatie van de studenten wordt door ten minste twee leden van de MBC individueel bekeken. Tijdens de beslisvergadering wordt per student een beslissing genomen over de beheersing per eindkwalificatie, de overall beheersing en wordt hieraan een woordkwalificatie gekoppeld. De woordkwalificatie wordt op basis van HAN-richtlijnen omgezet naar een cijfer. De beslissing van de commissie wordt toegevoegd aan het zelfbeoordelingsformulier, waarmee dit formulier een definitief beslisformulier wordt. Gedurende de gehele procedure wordt er dus met hetzelfde formulier gewerkt; er is één format waarop ruimte is voor de zelfbeoordeling van de student, voor de onderbouwde reflectie van de docenten op de zelfbeoordeling van de student en tot slot is er ruimte om het eindoordeel en de beslissing te beschrijven die gemaakt is door de MBC, op basis van het resultaat van de beslisvergadering.

6.5.1 Remediëren

Wanneer de MBC tijdens het beslismoment constateert dat een student de eindkwalificaties nog niet op het betreffende niveau van de OWE beheerst, kan de commissie besluiten om geen studiepunten toe te kennen. De student moet dan een remediëringsoopdracht uitvoeren. Dit besluit wordt door de eigen leercoach van de student aan de student gecommuniceerd. De student maakt, in afstemming met de leercoach, een plan van aanpak om de beheersing van de eindkwalificatie op het beoogde niveau aan te tonen.

7 TOT SLOT

Deze portretten bieden een mooi beeld van de ontwerpkeuzes die een viertal HAN-opleidingen heeft gemaakt in de eigen onderwijspraktijk. Meer praktijkvoorbeelden zijn te vinden op de website <https://www.programmatischtoetsen.nl/>. De informatie op deze website kan ook gebruikt worden om meer te weten te komen over programmatisch toetsen of er in de praktijk mee aan de slag te gaan.

We willen de collega's van de opleidingen Communication & Multimedia Design, Mondzorgkunde, Toegepaste Psychologie en Master Ontwerpen van Eigentijds Leren hartelijk danken voor hun tijd en bereidheid om mee te werken aan de totstandkoming van deze portretten.

8 LITERATUUR

- Academie IT & Mediadesign (2024). *Opleidingsstatuur en Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Communication and Multimedia Design Voltijd 24-25*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. https://www.han.nl/opleidingen/hbo/communication-multimedia-design/voltijd/praktische-info/opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-communication-and-multimedia-design-voltijd-24-25.pdf?_gl=1*1y7slef*_up*MQ..*_ga*MTI3ODE2OTU4OS4xNzMxNTc5MDI4*_ga_N7CTF0JCN6*MTczMTU30TAyOC4xLjAuMTczMTU30TE3OC4wLjAuMzQzMDE1MA.
- Academie Organisatie en Ontwikkeling (2024). *Opleidingsstatuut en Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Toegepaste psychologie 24-25*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. https://www.han.nl/opleidingen/hbo/toegepaste-psychologie/voltijd/praktische-info/Tp-opleidingsstatuut-en-onderwijs-en-examenregeling-bacheloropleiding-toegepaste-psychologie-24-25.pdf?_gl=1*owuwhj*_up*MQ..*_ga*MTg50TIzODg2Ni4xNzMwMzYzNjk5*_ga_N7CTF0JCN6*MTczMDM2MzY5OS4xLjAuMTczMDM2MzcxMS4wLjAuODgxODQ4Njcz.
- Agricola, B., De Vos, M., Baartman, L., & Van Schilt-Mol, T. (2024). *Naar een nieuwe balans in toets functies: van formatief en summatief naar een continuüm van beslissingen* (Projectnummer 40.5.22945.016). NRO Overzichtsstudies voor het Hoger Onderwijs.
- Anspach, J., Bloemen, S., Bruil, A., Van Huffelen, E., Kersbergen, R., Mennen, H., Schinkel-Vries, I., Sombekke, B., Vos-Strijbosch, L., & van de Wiel J. (2019). *Visiedocument mondzorgkunde*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
- Baartman, L. K. J., van Schilt-Mol, T., & Van der Vleuten, C. P. M. (2020). *Programmatisch toetsen. Voorbeelden en ervaringen uit de praktijk*. Boom Hoger onderwijs.
- Commissie Raamplan Mondzorg (2020). *Raamplan mondzorg 2020. Opleiding Tandheelkunde & Opleiding Mondzorgkunde*.
- Heeneman, S., De Jong, L. H., Dawson, L. J., Wilkinson, T. J., Ryan, A., Tait, G. R., ... & van der Vleuten, C. P. (2021). *Ottawa 2020 consensus statement for programmatic assessment–1. Agreement on the principles*. Medical teacher, 43(10), 1139-1148. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2021.1957088>
- Jakobs, L., & Folmer, E. (2024). *Master ontwerpen van eigentijds leren (MOVEEL). Handboek begeleiden, beoordelen en beslissen. Studiejaar 1 en 2 - OWE1, OWE2 & OWE 3, Cohort 2024 (1e jaars), 2023 (2e jaars), en eerder*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
- Van Schilt-Mol, T., & Baartman, L. (Reds.). (2024). *Programmatisch toetsen: een verdieping: Inspiratie vanuit theorie en praktijk*. Boom.

**OPEN UP
NEW HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.**